

Plenumvergadering

van

DONDERDAG 03 JULI 2025

Namiddag

Séance plénière

du

JEUDI 03 JUILLET 2025

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door de heer Peter De Roover, voorzitter.
La séance est ouverte à 14 h 18 et présidée par M. Peter De Roover, président.

De voorzitter:

De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kunt die terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Bart De Wever, David Clarinval.

01 Agenda

01 Ordre du jour

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 2 juli 2025 hebt u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 2 juillet 2025, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Verder stel ik u voor, op verzoek van de indieners van de interpellaties en gezien de afwezigheid van de vice-voorzitter en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen, om het agendapunt Interpellaties uit te stellen tot volgende week.

Par ailleurs, à la demande des auteurs des interpellations et compte tenu de l'absence du vice-premier ministre et ministre des Finances et des Pensions, chargé de la Loterie Nationale et des Institutions culturelles fédérales, je vous propose de reporter le point de l'ordre du jour Interpellations à la semaine prochaine.

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (Nee)

Y a-t-il une observation à ce sujet? (Non)

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Geheime stemmingen

Scrutins secrets

02 Naturalisatieaanvragen

02 Demandes de naturalisation

Aan de orde is de geheime stemming over de naturalisatie. **(519/3-4)**
L'ordre du jour appelle le scrutin sur la naturalisation. **(519/3-4)**

Ik stel u voor over te gaan tot de geheime stemming, in zaal 3, waar de stembiljetten zullen worden rondgedeeld, vanaf nu tot 15.30 uur.

Je vous propose de procéder au scrutin secret en salle 3, où seront distribués les bulletins de vote, à partir de maintenant jusque 15 h 30.

De leden worden verzocht het voorstel van naturalisatiewetten te deponeren in de stembus.
Les membres sont priés de déposer la proposition de lois de naturalisation dans l'urne.

Het voorstel van naturalisatiewetten mag niet ondertekend worden.
La proposition de lois de naturalisation ne peut pas être signée.

Wanneer een lid gekant is tegen de naturalisatie van een aanvrager schrap hij de naam van de belanghebbende op de lijst die hem werd bezorgd.

Le membre qui n'entend pas accorder la naturalisation à un demandeur, biffera le nom de l'intéressé sur la liste qui lui a été remise.

Zodra de geheime stemming gesloten is, stel ik u voor dat de stembiljetten van de geheime stemming geteld worden in zaal 3, in aanwezigheid van de stemopnemers.

Dès que le scrutin est clos, je vous propose de procéder au dépouillement du scrutin dans la salle 3, en présence des scrutateurs.

Ik stel voor om hiervoor de jongste twee leden aan te wijzen.
Je propose pour cela de désigner les deux membres les plus jeunes.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

03 Benoemingscommissies voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten **03 Commissions de nomination pour le notariat – Renouvellement de la moitié des mandats**

Aan de orde is de geheime stemming voor de hernieuwing van de helft van de mandaten van de leden van de Benoemingscommissies voor het notariaat voor de mandaten die door de Kamer worden aangewezen, met toepassing van artikel 38, § 7, eerste lid, van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

L'ordre du jour appelle le scrutin secret en vue du renouvellement de la moitié des mandats des membres des Commissions de nomination pour le notariat pour les mandats qui sont désignés par la Chambre en application de l'article 38, § 7, premier alinéa, de la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat.

De Nederlandstalige en de Franstalige benoemingscommissie bestaan elk uit acht werkende en acht plaatsvervangende leden van wie de helft wordt aangewezen door de Kamer en de andere helft door de Nationale Kamer van notarissen.

Les Commissions de nomination de langue néerlandaise et de langue française se composent chacune de huit membres effectifs et huit membres suppléants dont la moitié est désignée par la Chambre et l'autre moitié par la Chambre nationale des notaires.

Deze leden worden aangewezen voor een periode van vier jaar met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

Ces membres sont désignés pour une période de quatre ans à la majorité des deux tiers des votes émis.

Ten minste één lid van de Franstalige benoemingscommissie, of een plaatsvervanger, moet het bewijs van de kennis van het Duits leveren.

Au moins un membre de la commission de nomination de langue française, ou un suppléant, doit justifier de la connaissance de l'allemand.

Aangezien dit bewijs werd geleverd door een lid wiens mandaat verstrijkt, dient de Kamer of de Nationale Kamer van notarissen een lid aan te wijzen met deze kennis.

Vu que cette preuve a été amenée par un membre dont le mandat expire le 30 juin 2025, la Chambre ou la Chambre nationale des notaires doit désigner un membre possédant cette connaissance.

Eén kandidaat levert het bewijs van deze kennis.

Un candidat amène la preuve de cette connaissance.

De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 26 juni 2025.

Les candidatures ont été annoncées en séance plénière du 26 juin 2025.

Het stuk met de namen van de kandidaten werd rondgedeeld. (950/1)

Le document portant le nom des candidats vous a été distribué. (950/1)

De stembiljetten zullen worden uitgedeeld in zaal 3, waar u uw stem kan uitbrengen vanaf nu tot 15.30 uur.
Les bulletins de vote seront distribués en salle 3, où vous pouvez émettre votre vote à partir de maintenant jusqu'à 15 h 30.

Daar de stemming geheim is, mogen de stembiljetten niet worden ondertekend.

Le scrutin étant secret, les bulletins ne peuvent être signés.

Om geldig te stemmen, dient men het vakje naast de naam van de gekozen kandidaat aan te kruisen voor elk mandaat.

Pour un vote valable, il convient de tracer une croix dans la case figurant en regard du nom du candidat choisi pour chaque mandat.

Ik herinner eraan dat enkel de leden de stembiljetten in ontvangst kunnen nemen, ze ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir les bulletins de vote, ceux-ci doivent être remplis sur place et déposés dans l'urne.

Zodra de geheime stemming gesloten is, stel ik u voor dat de stembiljetten geteld worden in zaal 3, in aanwezigheid van de stemopnemers.

Dès que le scrutin secret est clos, je vous propose de procéder au dépouillement dans la salle 3, en présence des scrutateurs.

Ik stel u voor om voor de stemopneming de jongste twee leden aan te wijzen.

Je vous propose de désigner les deux membres les plus jeunes pour dépouiller les scrutins.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Mondelinge vragen

Questions orales

04 Samengevoegde vragen van

- Lode Vereeck aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het akkoord over de meerwaardebelasting" (56000853P)
- Alexia Bertrand aan Bart De Wever (eerste minister) over "De meerwaardebelasting" (56000855P)
- Dieter Vanbesien aan Bart De Wever (eerste minister) over "De meerwaardebelasting" (56000856P)
- François De Smet aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het akkoord over de meerwaardebelasting" (56000860P)
- Steven Mathei aan Bart De Wever (eerste minister) over "De meerwaardebelasting en een hoger netto-inkomen" (56000864P)
- Jean-Marie Dedecker aan Bart De Wever (eerste minister) over "De meerwaardebelasting" (56000866P)
- Ludivine Dedonder aan Bart De Wever (eerste minister) over "De akkoorden in het kernkabinet over de meerwaardebelasting" (56000868P)
- Oskar Seuntjens aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het akkoord over de meerwaardebelasting" (56000872P)
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "De meerwaardebelasting" (56000876P)

04 Questions jointes de

- Lode Vereeck à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord sur la taxation des plus-values" (56000853P)
- Alexia Bertrand à Bart De Wever (premier ministre) sur "La taxe sur les plus-values" (56000855P)
- Dieter Vanbesien à Bart De Wever (premier ministre) sur "La taxe sur les plus-values" (56000856P)
- François De Smet à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord sur la taxation des plus-values" (56000860P)
- Steven Mathei à Bart De Wever (premier ministre) sur "La taxe sur les plus-values et l'augmentation du salaire net" (56000864P)
- Jean-Marie Dedecker à Bart De Wever (premier ministre) sur "La taxe sur les plus-values" (56000866P)
- Ludivine Dedonder à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les accords concernant la taxe sur les plus-values conclus en Conseil des ministres restreint" (56000868P)
- Oskar Seuntjens à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord concernant la taxe sur les plus-values" (56000872P)
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "La taxe sur les plus-values" (56000876P)

04.01 Lode Vereeck (VB): Mijnheer de eerste minister, maandenlang hebt u Conner Rousseau het hof gemaakt om in de regering te stappen, maar wie smot met een sos, is de klos. Na een ezelsdracht van dertien maanden heeft de bromance een ongewenst en lelijk gedrocht opgeleverd, de meerwaardebelasting. Uw maten zeggen dat het een lelijk gedrocht is, maar dat het geld zal opleveren. Nee, het gat in uw begroting wordt zelfs groter dan onder Vivaldi. Uw maten sussen dan: ah, maar wacht, Bart en Conner hebben ook een schoon kindje, de beperking van de werkloosheid in de tijd. Maar nee, dat is een pestkopje dat vooral oudere mensen en mantelzorgers treft. Uw maten zeggen dan: Bart en Conner plannen nog een schoon kindje in 2029, het staat vandaag al in de krant, meer netto uit bruto. Maar is daar geld voor?

Uw meerwaardebelasting discrimineert tussen kleine spaarders en grote beleggers, laat de sterkste schouders ongemoeid, maakt waardevolle dingen zoals familiebedrijven kapot en belast mensen die na vijf jaar en één dag met verlies verkopen, oftewel minwaarde. Dat is compleet absurd. U wilde de goede huisvaders redden, maar u ligt onder de sloef van Conner. U bent geplooid voor de postjes. Bart, Jan, Theo en Anneleen mogen fijn Belgische ministers blijven spelen op de kap van de Vlamingen, die werken, sparen of een familiebedrijf uit de grond stampen.

Mijn vraag aan u is wat SPQA echt betekent. Is dat a) syndicaat voor politieke quatsch en absurde belastingen of b) sossenknechtjes en postjespakkers voor fiscale quasi-afpersing?

Ik kijk uit naar uw antwoord.

04.02 Alexia Bertrand (Open Vld): De meerwaardetaks: er werd acht maanden over onderhandeld en daarna waren er nog vijf maanden en een ganse nacht nodig om de modaliteiten vast te leggen. De kogel is nu echter door de kerk. De meerwaardetaks treft de middenklasse, niet de 1 % rijksten. Daarover is iedereen het eens. Ik zeg dat niet, alle experts zeggen dat. Doe de krant maar open: Ellen Vermorgen van *De Tijd*, Michel Maus, Herman De Knijf van de Fiscale Hogeschool, Bruno Colmant, Stijn Fockedey, Mark Delanote, Ivo Rosseel van het ACV en Jürgen Ingels.

Ouders die sparen voor hun kinderen gaan betalen. Mijnheer De Wever, u had toch beloofd dat wie langer dan tien jaar spaart vrijgesteld was? U hebt uw belofte ingeslikt onder druk van de socialisten!

De opbrengst is ook totaal onzeker. Uw vicepremier, de heer Jambon, heeft echter al een plan B klaar: meer van hetzelfde. Ik heb deze ochtend gelezen in *Het Laatste Nieuws* dat als het niet voldoende opbrengt, er opnieuw naar dezelfde doelgroep zal worden gekeken om na te gaan hoe dat kan worden opgelost. In dezelfde doelgroep, serieus? De middenklasse, de hardwerkende middenklasse? De mensen die elke dag vroeg opstaan, die een spaarpotje opbouwen? Volgens minister Jambon is dat logisch, want, zo luidt zijn verklaring, die mensen hoeven niet na te gaan of ze op het einde van de maand kunnen rondkomen. Gewone werkende mensen mogen dus gerust worden gepluimd. Is uw minister socialist geworden, mijnheer de premier?

Mijnheer de premier, u zou het huis op orde zetten, maar u bouwt gewoon een zoveelste fiscale koterij en zorgt voor administratieve rompslomp op de kap van wie werkt, spaart en onderneemt. Zijn dat de grote hervormingen? Mijn vraag is dan ook eenvoudig: treft deze taks de juiste doelgroep, ja of nee?

04.03 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mijnheer de premier, u hebt de Belgen in de luren gelegd. U hebt ze gefopt. Maandag was er een akkoord over de meerwaardebelasting. Eindelijk was er een manier om de sterkste schouders een grotere bijdrage te laten leveren. Ik zeg bewust, een grotere bijdrage en niet een grote bijdrage. Het gaat over, ocharme, 500 miljoen euro, tegenover een bijdrage van 8 miljard euro van de gepensioneerden en de werklozen, maar goed, het zou gebeuren.

Wat blijkt nu? Het is niet waar. Het klopt niet. Het akkoord was nog niet droog of het regende commentaren van experts en specialisten. Die commentaar is redelijk eenduidig: de echte rijken, de multimiljonairs en de miljardairs, zullen geen cent betalen.

Mijnheer de premier, ik heb het hier ooit gehad over twee fictieve vrienden, Fernand Muts en Marc Toecke. Wel, ik heb hen deze week fictief gebeld. Wat blijkt? Ze zijn tevreden. Het is niet voor ons, zeggen ze. *Well done*, dikke duim.

Ive Marx vat het scherp samen: "Het is een solidariteitsbijdrage voor de sterkste schouders, behalve dan voor de allersterkste." De meerwaardebelasting treft niet de top 1 %, zegt ook professor Maus. Volgens Maus zou Marc Coucke – dat is geen fictief persoon – ook met deze wet niet getroffen worden bij de verkoop van Omega Pharma met een meerwaarde van anderhalf miljard euro en dat moest toch de bedoeling zijn.

Dat is onaanvaardbaar, mijnheer de premier. Hoe gaat uw regering ervoor zorgen dat de 1 % grootste vermogens toch zullen bijdragen?

04.04 François De Smet (DéFI): Monsieur le premier ministre, savez-vous quel est le problème avec votre taxe sur les plus-values? Vous ne taxez pas les riches, vous taxez ceux qui essayent de le devenir. Vous ne taxez pas le patrimoine, vous taxez l'investissement et l'effort.

On savait déjà que ce gouvernement Arizona n'était pas social. Voilà qu'on découvre qu'il n'est pas non plus libéral, parce que jamais un gouvernement libéral ne taxerait ainsi le risque, l'investissement et l'effort. Vous n'allez pas toucher les grandes fortunes pour une raison simple, c'est que les grandes fortunes, les grandes familles en général, elles gardent leurs actions, elles les transfèrent à leurs héritiers. Ce que vous allez toucher, c'est la classe moyenne, dont on a besoin, qui investit, qui crée de l'emploi.

Pour ma part, je n'ai pas de problème à ce qu'on taxe davantage les revenus du patrimoine et du capital. Mais il y avait d'autres moyens de le faire. Vous auriez pu, par exemple, simplement majorer votre taxation sur les comptes-titres, augmenter sa base fiscale jusqu'aux actions nominatives. C'est ce que proposait, par exemple, Bruno Colmant. Mais non, au lieu de ça, au lieu de choisir la simplicité, vous ajoutez un étage entier à la tour de Babel qu'est déjà la fiscalité belge, en y ajoutant une complexité et en enrichissant les seuls qui se frottent vraiment les mains, à savoir les fiscalistes. Et vous le faites pourquoi? Parce qu'il fallait un trophée à Vooruit.

Votre gouvernement n'est ni libéral ni social, c'est une étagère avec des trophées symboliques et idéologiques. Un trophée pour le MR, la limitation du chômage à deux ans; un trophée pour la N-VA, le milliard pour les avions de chasse; et un trophée pour Vooruit, la taxe sur les plus-values. On n'a pas encore le trophée

centriste, c'est peut-être parce que c'est vous l'étagère. On verra.

J'ai trois questions très simples, monsieur le premier ministre. Où allez-vous chercher votre rendement de 500 millions que, pour l'instant, personne ne trouve? A-t-il été calculé de la même manière que vos 8 milliards d'effets retour? Que répondez-vous aux banques qui vous disent qu'il est absolument impossible d'être prêt au 1er janvier prochain? Et, surtout, quand allez-vous vous attaquer au vrai problème fiscal de ce pays, à savoir les charges assommantes sur le travail pour les salariés et pour les indépendants?

04.05 Steven Matheï (cd&v): Mijnheer de eerste minister, met het akkoord over de meerwaardebelasting is er een belangrijke stap gezet. Het is een evenwicht akkoord, waarin de sterke schouders een eerlijke bijdrage leveren en de hardwerkende middenklasse die elke maand wat geld opzijzet; wordt gespaard dankzij de verhoogde vrijstelling, waarvoor cd&v verantwoordelijk is. De meerwaardebelasting draagt, ten slotte, ook nog bij aan de begroting.

Collega's, waar het voor de mensen echt om draait, is meer nettoloon op het einde van de maand. Dat betekent een lastenverlaging. Dat is exact de reden waarom cd&v deel uitmaakt van de huidige regering, namelijk voor een fatsoenlijke fiscale hervorming.

Die hervorming ligt ook op tafel. De plannen zijn er om ervoor te zorgen dat een alleenstaande tot 1.200 euro netto meer krijgt en een gezin tot 1.900 euro meer. Dat komt neer op meer dan 100 euro extra per maand.

Dat verschil zullen de gezinnen echt voelen, bijvoorbeeld wanneer ze hun maandelijkse energiefactuur moeten betalen of een uitstapje met de kinderen organiseren en betalen. Die bedragen kunnen het verschil maken. De lastenverlaging moet er dan ook snel komen.

Voor cd&v is het heel duidelijk. De meerwaardebelasting is onlosmakelijk verbonden met een lastenverlaging. Wij vragen een eerlijke bijdrage van de sterkste schouders. Tegelijkertijd moet de werkende middenklasse de extra centen op het einde van de maand kunnen zien.

Mijnheer de eerste minister, alles ligt op tafel. De regering heeft zich geëngageerd om voor 21 juli aanstaande een fiscale hervorming te lanceren. Er is met andere woorden een momentum.

Bent u van plan om dat momentum te grijpen, zodat er ook zekerheid is voor de hardwerkende middenklasse onder de vorm van een extraatje op het einde van de maand?

04.06 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): We zijn gejost en gesost, mijnheer de premier. In het labyrint van onze belastingkoterij heeft men na lang zoeken een nieuw soort belasting ontdekt: de meerwaardebelasting op aandelen. In feite is het een chantagebelasting. Naar verluidt zou er immers geen regering gevormd zijn als de socialistische tollenaars van Vooruit deze nieuwe belasting niet mochten invoeren. Socialisten staan traditioneel dicht bij de mensen – vooral om in hun zakken te kunnen zitten. Voor u, mijnheer de premier, was het dus kiezen tussen de pest en de cholera.

Louter uit ideologische motieven slaat men nu het spaarvarken van de middenklasse stuk met een linkse trofeemaatregel. Het was een ware zoektocht om nog een belastingdiscipline te vinden waarin we niet op het podium staan. Met 52,6 % zijn we sinds de regering-Verhofstadt, al 25 jaar, lang kampioen in de lasten op arbeid. Met 39 % belasting op kapitaal zijn we ook vice-Europees kampioen. Met een overheidsbeslag van 56 % – een van de hoogste ter wereld – roomt de overheid al meer dan de helft van onze welvaart af. Het is echter nooit genoeg. Het zijn zotten die werken, maar blijkbaar ook zotten die sparen en beleggen.

In de jaren '80 werd de aankoop van Belgische aandelen, via de wet Cooreman-De Clercq, fiscaal aftrekbaar gemaakt. Dat werd een groot succes. Heel wat geld vond toen zijn weg naar ondernemingen, wat leidde tot de creatie van 90.000 nieuwe jobs. Het dwaallicht Verhofstadt schafte deze regeling af. De heer Cooreman was een CVP'er. Het is dus hypocriet dat de christelijke arbeidersbeweging vandaag nog durft pleiten voor een meerwaardebelasting.

Het ACW – of het huidige Beweging.net – moet nog altijd 1,4 miljard euro vergoeden aan haar 800.000 Arcospaarders, aan wie ze ten onrechte aandelen verkochten als waren het spaarboekjes. Van die boeren lust ik geen eieren. Als men een werkzaamheidsgraad van 80 % wil behalen, mijnheer de premier,

voert u beter een nieuwe wet Cooreman-De Clercq in.

04.07 Ludivine Dedonder (PS): Monsieur le premier ministre, vous tenez donc votre deal plus-value. J'aurais sincèrement pu vous féliciter. Pourtant, ce n'est pas l'euphorie, car votre taxe loupe complètement sa cible. Même votre rendement de 500 millions est remis en question.

La question n'est pas "qui va payer?", mais plutôt "qui ne va pas payer?". Un entrepreneur qui fait 2 millions de plus-value ne paiera que 12 500 euros. Les vraies grosses fortunes, comme d'habitude avec l'Arizona, les milliardaires ne paieront pas. Pour eux, on trouve des exceptions et des exemptions. Pendant ce temps-là, tous les citoyens de ce pays remplissent leur déclaration fiscale ces jours-ci. Ils sont loin de posséder 2 millions, mais, eux, ils paient des impôts: 40 % Et pourtant, ils bossent tous les jours. Or, pour eux, rien n'est prévu pour augmenter leur pouvoir d'achat! Au contraire, ils devront travailler plus longtemps pour gagner encore moins.

Et ce n'est pas tout, parce que vous avez conclu un marché. Et, dans ce marché, il y a en contrepartie l'achat de 11 F-35 pour un coût de 2 milliards. Il faudra bien que quelqu'un paie ce super deal. Nous avons entendu Maxime Prévot parler d'une nouvelle taxe et votre ministre du Budget annoncer qu'il faudrait encore faire des économies. C'est la classe moyenne, encore et toujours elle, qui va devoir passer à la caisse. C'est déjà elle qui porte le poids des réformes de l'Arizona. Ce ne sont ni les grandes fortunes ni les multinationales. Non! Avec vous, ce sont les familles, les travailleurs et les retraités qui passent à la caisse.

Monsieur le premier ministre, pourquoi tant d'exceptions? Pourquoi des taux si faibles? Pourquoi une taxe aussi ridicule pour les gros actionnaires? Qui va la payer? En reverrez-vous le rendement à la lumière des déclarations des économistes, fiscalistes et institutions de ce pays?

04.08 Oskar Seuntjens (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, als historicus bent u volgens mij stiekem heel trots, want de voorbije week gaan de geschiedenisboeken in met een historisch akkoord over de meerwaardetaks op aandelen. Ik had er mijn hemd voor moeten strijken!

Ik hoor de mensen hier spottend lachen. Maar ze zijn jaloers, want het is een historisch akkoord. De FOD Financiën was heel duidelijk.

Er is vandaag een kleine groep mensen die van geld nog meer geld maken. Als er in de wettekst geen achterpoortjes werden gecrééerd, konden we de superrijken effectief eindelijk doen bijdragen. Met Vooruit hebben we dus superhard gevochten om alle achterpoortjes dicht te metselen, opdat mensen met een goede boekhouder of rijke families de dans niet konden ontspringen.

U mag ermee lachen, maar leg het maar eens uit aan de werknemers in de zorg, die nachtshiften draaien of aan de werknemers in de bouw, die hun rug kapotwerken, dat ze bijna de helft van hun loon moeten afstaan, terwijl tegelijk een klein groepje miljoenen winst maakt op aandelen, maar niets bijdraagt.

Ik schrik er natuurlijk niet van dat partijen als Open Vld hun rijke vriendjes willen beschermen. Daar schrik ik niet van. Waar mensen wel van schrikken, is dat het Vlaams Belang als een wolf in schapsvacht opkomt voor de elite en het gewone volk negeert. Het contrast met de regering kan niet groter zijn.

Uw regering, mijnheer de eerste minister, zal hervormen om onze toekomst te beschermen en om in de zorg van onze burgers en in hun koopkracht te kunnen investeren.

Mijnheer de eerste minister, mijn vraag is eenvoudig: wanneer komt dat schitterende ontwerp naar de Kamer?

04.09 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Nous venons encore de l'entendre, l'accord de l'Arizona n'aurait jamais vu le jour sans une contribution des super riches, parce que tout le monde doit faire un effort.

Mais depuis le début, nous avions vu clair. Nous avions vu que les super riches allaient échapper à cet impôt; et maintenant que nous avons vraiment l'accord et les détails, monsieur De Wever, nous voyons clairement, comme les autres collègues l'ont déjà dit, que les super riches, justement, sont épargnés.

N'avez-vous pas lu Michel Maus de la VUB qui dit que les riches ne paient pas beaucoup d'impôts sur le

revenu des personnes physiques? Leur richesse est structurée en sociétés. Isabel Albers: "De realiteit is dat de one percent toch ontsnapt". Et Bruno Colmant: "Cette taxe ne touchera pas les plus fortunés".

Monsieur le premier ministre, comment réagissez-vous à ce qui est dit par des experts, par des fiscalistes, par des *opinion makers* selon lesquels, justement, le 1 % arrivera encore à échapper cet impôt?

Ce qui est clair aujourd'hui, c'est que cette taxe sur les plus-values n'est rien d'autre qu'un symbole. M. Jambon l'a clairement mis sur Twitter. Ce n'est rien d'autre qu'un symbole pour faire passer l'ensemble des mesures antisociales de ce gouvernement. Un symbole qui ne touche donc pas les super riches.

Monsieur le premier ministre, pouvez-vous me confirmer que suite à cet accord sur la taxe des plus-values, les partis comme Vooruit, Les Engagés et le cd&v vous donnent le feu vert pour acheter 11 F-35; qu'ils vous donnent le feu vert pour la réforme des pensions avec le malus pension; qu'ils vous donnent le feu vert, de manière générale, pour faire de ce gouvernement un gouvernement de la casse sociale?

De voorzitter: Heel wat vragen, mijnheer de eerste minister. Dat geeft u recht op vijf minuten om er antwoord op te geven.

04.10 Eerste minister Bart De Wever: Collega's, voor een wetgever is het maken van schone kindjes niet gemakkelijk, behalve dan voor de voorzitter van dit Huis. Dat spreekt voor zich.

Ik ben zelf geen *one percenter*. Ik ben de zoon van een spoorwegarbeider. Ik ben niet thuis in die leefwereld. Ik heb thuis wel geleerd hoe men een hemd moet strijken en dat men dat ook in zijn broek kan steken, mijnheer Seuntjens.

(*Gelach en applaus*)

Van de wereld van de zeer rijken ken ik echter weinig. Ik noteer de collectieve ambitie van de hele oppositie. Het is mij opgevallen dat het vooral zij zijn die voor het rendement moeten zorgen. Ik begrijp dat en heb uw raadgevingen ter zake, mevrouw Bertrand, goed aangehoord en kijk er ook verder naar uit.

Chers collègues, j'ai compris qu'une première discussion a eu lieu mardi en commission des Finances et que celle-ci se poursuivra lors des prochaines séances.

Je ne peux que vous donner les grandes lignes de cet accord qui, comme vous le savez, doit encore passer en première lecture au Conseil des ministres. S'ensuivront un avis du Conseil d'État et une seconde lecture. Les plus impatients d'entre vous devront encore prendre leur mal en patience pour voir arriver le texte final au Parlement.

L'accord sur la taxation des plus-values fait partie de l'accord de gouvernement, mais aussi et surtout d'un vaste ensemble de réformes sur lesquelles les cinq partis de la coalition se sont mis d'accord. Ce sont des réformes dont ce pays a cruellement besoin si on veut le remettre sur les rails, arrêter le pourrissement budgétaire et protéger notre prospérité.

Wij hervormen de arbeidsmarkt om zoveel mogelijk mensen aan de slag te krijgen. Wij hervormen de pensioenen om deze in de toekomst betaalbaar te houden. En wij voeren ook een fiscale hervorming door om de brutoloonlast te verlagen en het netto-inkomen van werknemers te verhogen, in het bijzonder voor de lage en middeninkomens. Werken moet lonen. Het verschil tussen werken en niet werken moet 500 euro of meer bedragen. Mijnheer Matheï, die ambitie zullen wij gestalte geven. Meer mensen aan het werk voor een beter loon, dat betekent meer welvaart en een financieel gezonder land.

Om de koopkracht van de werkenden te versterken, voorziet het regeerakkoord inderdaad in een belasting van 10 % op de meerwaarde. Dames en heren, in een land waar de fiscale druk al bijzonder hoog is, heeft de regering een duidelijke keuze gemaakt. De gewone spaarder en de hardwerkende kleine zelfstandige mogen niet het slachtoffer worden van bijkomende lasten. Zij verdienen respect en bescherming, geen bestrafing. Zoals vastgelegd in het regeerakkoord, voeren we vanaf 1 januari 2026 een evenwichtige meerwaardebelasting in. Het algemene principe daarvan is helder: een tarief van 10 % op effectief gerealiseerde meerwaarde, met de mogelijkheid om minwaarde in hetzelfde jaar af te trekken.

We voorzien bovendien een jaarlijkse vrijstelling van 10.000 euro per persoon. Na vijf jaar zonder gebruik van deze vrijstelling loopt dat bedrag op tot 15.000 euro. Voor een koppel betekent dat dus een vrijstelling van 30.000 euro.

Bovendien wordt dat bedrag geïndexeerd. Dus stellen dat deze belasting de middenklasse zeer zwaar zal treffen, lijkt mij zeer overdreven.

Voor wie minstens 20 % van een onderneming bezit, voorzien we een vrijstelling tot 1 miljoen euro. Zo zorgen we ervoor dat de kleine zelfstandige, die zijn of haar levenswerk, of het levenswerk van een koppel, wil overdragen of verkopen aan het einde van de carrière, fiscaal niet zal worden bestraft. Laat het ook duidelijk zijn, deze belasting geldt niet voor pensioenspaarproducten, zoals pensioensparen of groepsverzekeringen.

De opbrengst van deze maatregel, zoals ingeschreven in onze begrotingstabbel, werd bevestigd. Het gaat om 250 miljoen euro in 2026, oplopend tot 500 miljoen euro in 2030. Die middelen zullen we inzetten om de lasten te verlagen, met name de lasten op arbeid, in het bijzonder voor mensen die werken voor een laag of gemiddeld inkomen. Dat lijkt mij zeer rechtvaardig, want wie elke ochtend vroeg opstaat en bijdraagt aan onze samenleving, verdient meer waardering. Dat is inderdaad de belofte van deze regering en die belofte zullen we houden. Voor het parlementair reces zal de minister van Financiën deze belastingverlaging nog in eerste lezing voorleggen aan de ministerraad.

04.11 Lode Vereeck (VB): Mijnheer de eerste minister, altijd als we vragen stellen over de meerwaardebelasting, krijgen we antwoorden over de personenbelasting. Ik begrijp dat niet.

Het blijft een feit dat u in het zwaarste belaste land de enige belasting zult invoeren die we nog niet hadden, de ultieme trofee voor socialisten en communisten, een meerwaardebelasting op kap van de Vlaamse spaarders en familiebedrijven en niet van de superrijken.

Men zegt weleens dat het gemakkelijker is een hond voorbij een hotdogkraam te krijgen dan een socialist voorbij een zak geld, maar vandaag is het gemakkelijker om een hond voorbij een hotdogkraam te krijgen dan een N-VA'er voorbij een postje als minister, burgemeester of schepen. U hebt dan ook de ruggengraat van een hotdog.

Er is echter ook goed nieuws. Ook u hebt een trofee gewonnen, die ik u mag overhandigen. U bent de winnaar, na Guy Verhofstadt en Alexander De Croo, van de wisseltrofee belgicistische-socialistische schoothondjes. Proficiat.

(De heer Vereeck overhandigt een trofee aan de eerste minister)

De voorzitter: Er volgt nog een reeks replieken. Als iedereen een geschenk voor u heeft, mijnheer de premier, zult u langs de deontologische commissie moeten.

04.12 Alexia Bertrand (Open Vld): Mijnheer de premier, een land kan alleen goed functioneren met een sterke middenklasse. U hebt ook ondernemers en bedrijven nodig. Ze zijn de motor van onze economie en tewerkstelling; dat ziet u trouwens ook in uw stad. Laat ons fier op hen zijn.

De heer Dedecker had het over 25 jaar. Open Vld heeft die taks inderdaad 25 jaar lang tegengehouden omdat ze altijd de middenklasse treft. Het zijn altijd dezelfden die betalen, mijnheer Dedecker. Wat de PS nooit gelukt is in de regering, krijgt ze cadeau van u, mijnheer De Wever, en waarom? Omdat u gezicht bent voor een trofee van Vooruit.

Mijnheer Seuntjes, u zult uw debatfiches moeten aanpassen, want de heer Bouchez zegt het zelf: als men rendement wilt, dan moet men een brede belastingbasis aanspreken, dus de middenklasse.

Ik eindig met Willy De Clercq. Dat was een liberaal, mijnheer Dedecker. Wat u doet (...)

De voorzitter: Mevrouw Bertrand, iedereen zal die woorden van Willy De Clercq op Google kunnen opzoeken.

04.13 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Collega's, de rijkste 10 % van ons land bezit samen 1.632 miljard

euro. Van dat gigantisch vermogen vraagt deze regering een bijdrage van 500 miljoen euro. Het is een schande hoe de regering de sterkste schouders keer op keer beschermt. Het is een schande dat de gewone mensen, die onze samenleving draaiende houden, telkens opnieuw het gelag betalen. Deze regering zit in de verkeerde zakken.

Wat blijkt vandaag? Zelfs die beperkte bijdrage raakt de rijkste 1 % niet eens. Opnieuw zit de regering in de verkeerde zakken. Als de fiscale experts gelijk krijgen dat die maatregel niet opgaat voor de allergrootsten, dan blijft er maar één conclusie over: het is tijd voor een echte vermogensbelasting: eenvoudig, eerlijk, zonder achterpoortjes. Alleen op die manier kan deze regering de belofte aan de Belgen nakomen.

De **voorzitter**: Collega Vanbesien, bedankt voor die suggestie.

04.14 François De Smet (DéFI): Merci pour vos réponses, monsieur le premier ministre.

Pourquoi cet impôt n'existeit-il pas jusqu'ici en Belgique alors qu'il existe dans un grand nombre de pays? Il n'existeit pas parce qu'en Belgique, il y avait – et il y a toujours – une immense taxation des charges sur le travail.

Donc, dès le moment où vous choisissez d'ajouter cet impôt, la moindre des choses aurait été de faire un vrai *tax shift* et de diminuer les charges sur le travail. Ce n'est pas ce que vous faites; vous le ferez peut-être, si tout va bien, dans deux ou trois ans, où chaque Belge aura peut-être 100 euros environ par mois.

Votre réforme de l'emploi est d'abord une réforme du chômage, vous en êtes très fier, vous l'avez à nouveau rappelé. L'une des faiblesses de cette réforme, outre le fait que vous sanctionnez évidemment les chômeurs beaucoup plus tôt, est que vous ne créez pas l'emploi, vous n'avez pas de stratégie industrielle. Là encore, vous sanctionnez les entrepreneurs, ceux qui doivent créer, ceux qui doivent investir, et vous rendez encore plus difficile, demain, la possibilité d'atteindre vos objectifs en termes de taux d'emploi.

04.15 Steven Matheï (cd&v): Dank u wel, mijnheer de eerste minister, voor uw antwoorden. Meer nettoloon op het einde van de maand, dat houdt de mensen bezig. Dat is op zich logisch, want veel werknemers uit de hardwerkende middenklasse geven de helft van hun loon af. Meer nettoloon is ook een absolute prioriteit van cd&v. Het staat in het regeerakkoord en ik ben blij dat u dat daarnet opnieuw hebt onderschreven en ook een timing hebt opgegeven, die aantoont dat u er snel werk van zult maken.

Als we op 1 januari 2026 een lastenverlaging willen doorvoeren, dan moet er voor 21 juli een akkoord zijn. Wij zullen daarvoor strijden, want dat zijn we verschuldigd aan de hardwerkende middenklasse.

04.16 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de eerste minister, u had zich er gemakkelijker van af kunnen maken met een verdubbeling van de hoogste beurstaks ter wereld, die al van toepassing is, namelijk 1,32%. Dan had de brok van de heer Bouchez niet hoeven te worden ingevoerd. Op dividenden betalen we al 30 % roerende voorheffing. We hebben een Reynderstaks van 30 %, een kaaimantaks van 30 %, een uitzonderlijke meerwaardebelasting op aandelen van 33 % en nu nog eens 10 % meerwaardebelasting.

Ik heb het lastig met de hypocrisie hier. Zo is het dankzij uw partij, mevrouw Dedonder, dat we de hoogste kapitaalbelasting van Europa hebben. Ik heb ook al gewezen op de strapatsen van cd&v. Over sommigen spreek ik niet meer, want die verkiezen gelijke armoede boven ongelijke rijkdom. Dat is voor mij niet het probleem. En wat verkondigde het Vlaams Belang vóór de verkiezingen in een interview in *De Tijd*? Weet u het nog? Ik zal niet kijken naar collega Vereeck, want hij komt ook van LDD, waar hij is weggelopen - het was te goed bij ons. In zijn verkiezingsprogramma voor de verkiezingen pleitte die partij voor 25 % meerwaardebelasting. (*Tumult*)

04.17 Ludivine Dedonder (PS): (...)

De **voorzitter**: Collega's, mag ik u vragen om te luisteren naar mevrouw Dedonder?

04.18 Ludivine Dedonder (PS): Monsieur le premier ministre, en n'en disant mot, vous confirmez que la taxe ne touchera pas les plus fortunés. C'était certainement votre intention. Cette taxe ne touchera pas les milliardaires. Vous confirmez ainsi que les factures seront bien émises sur le dos de tous les Belges, sauf celui

des plus riches.

Vous dites que cela fait partie d'un ensemble de réformes comprenant notamment celles du chômage, du marché du travail et des pensions. Cela confirme bien que tout se fait sur le dos de la classe moyenne, des travailleurs, des pensionnés et des malades. Quand je vous pose la question relative aux 11 F-35, qui font partie, comme vous l'avez dit vous-même, de ce deal sur les plus-values, je n'ai pas de réponse. Il faudra encore trouver deux milliards sur le dos des travailleurs.

Cela caractérise bien ce gouvernement. Depuis le début, vous vous acharnez sur les travailleurs alors que vous prétendez vouloir les récompenser. Ils n'auront pas 500 euros supplémentaires, mais devront en payer 500!

04.19 Oskar Seuntjens (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, andere landen doen het allang. Hier wordt er ook allang om gescrewd. De huidige regering met Vooruit doet het ook effectief. Wij zorgen ervoor dat in de moeilijke tijden die het vandaag zijn ook de superrijken een eerlijke bijdrage zullen leveren.

Er wordt hier veel gelachen met belachelijke trofeeën, maar daar gaat het niet om. Het gaat niet om trofeeën, het gaat om rechtvaardigheid. Op een moment waarop de wereld in brand staat, vragen wij van iedereen een eerlijke bijdrage.

Daarom is, zoals andere leden al opmerkten, de volgende stap dat mensen die elke dag werken op het einde van de maand netto meer kunnen overhouden. Mijnheer de eerste minister, daarvoor hebt u onze steun. Wij zullen verder hervormen om onze toekomst te beschermen en werkende mensen erop vooruit te laten gaan.

04.20 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mijnheer de premier, wij hebben u met minstens vijf parlementsleden gevraagd wat uw antwoord is op de analyses die de afgelopen dagen overal werden gemaakt en die stelden dat de superrijken niet zullen betalen.

U mag trouwens ook naar mij luisteren. Ik zie namelijk dat u gezellig keuvelt met de heer Vereeck.

Ik had echter van u ook geen antwoord verwacht. Mijnheer Seuntjes, hoe kan uw partij daarin meegaan? Cd&v, hoe kunt u dat? De sterkste schouders zullen de dans ontspringen!

Met uw riedeltje dat de superrijken zullen bijdragen en dat alles eerlijk is, maakt u misbruik van dat symbool om mee te stappen op die asociale hervormingstrein. U helpt de werkende mensen immers niet! Wat u doet is (...)

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Steven Coenegrachts aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het uitstel van maatregelen ten gevolge van de vertraagde stemming over de programmawet" (56000859P)

05 Question de Steven Coenegrachts à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les mesures reportées à la suite du vote différé de la loi-programme" (56000859P)

05.01 Steven Coenegrachts (Open Vld): Mijnheer de premier, ik heb eigenlijk een heel eenvoudige vraag. Vorige vrijdag was er ministerraad en u hebt daar geen beslissing genomen, geen koninklijk besluit goedgekeurd dat ervoor zorgt dat de btw voor sloop en heropbouw van 21 naar 6 % gaat. U had dat kunnen doen, maar het is niet gebeurd.

De vraag is dus waarom dat niet is gebeurd. U wist immers dat vanaf 1 juli jonge gezinnen die letterlijk bouwen aan hun toekomst, aan hun huis, vanaf dan van hun aannemer een factuur krijgen met 21 % btw in plaats van 6 %. Dat is 15 % erbij. U weet dat mensen die wat ouder zijn; van wie de kinderen het huis uit zijn en die willen verhuizen naar een appartement in het stadscentrum vanaf 1 juli ook 15 % extra betalen. U wist dat, en toch hebt u op de ministerraad van vrijdag geen enkele beslissing genomen. U hebt de btw op 21 % gelaten.

Ik vraag mij heel eerlijk gezegd af waarom u dat ene besluit, die ene handtekening, die ene pennentrek waarmee u dat probleem voor die mensen had kunnen oplossen, niet hebt genomen. Waarom hebt u die

mensen in de steek gelaten? Waarom hebt u hen in de rechtsonzekerheid gestort? Waarom, mijnheer de premier, waarom hebt u dat gedaan?

05.02 Eerste minister **Bart De Wever**: Ik dank u, collega Coenegrachts.

We zijn vorige week in dit halfrond allemaal getuige geweest van een bijzonder triest schouwspel tijdens de debatten over de programlawet. Ik zal het belang van de diepgaande hervormingen van dit land niet opnieuw herhalen, dat deed ik in mijn vorige tussenkomst al. Toch vond de oppositie het nodig – of toch velen onder hen – om alle mogelijke kunstgrepen aan te wenden, met een verbijsterende coalitie van extreemlinks en extreemrechts, geholpen door de PS en Ecolo.

Bien étonnés de se retrouver ensemble, je suppose, mais je n'en suis pas sûr.

Hun enige doel is het blokkeren van de hervormingen waarvoor onze burgers iets meer dan een jaar geleden uitdrukkelijk gestemd hebben. Tot spijt van wie het benijdt, in het noorden maar ook in het zuiden hebben de mensen gekozen voor verandering, een verandering die zeer duidelijk ook de beperking van de werkloosheidssuitkeringen in de tijd inhield.

Alle recente peilingen wijzen erop dat die maatregel op enorme steun kan rekenen in de samenleving, in het noorden en in het zuiden. De programlawet bevat een belangrijk pakket hervormingen die noodzakelijk zijn voor het saneren van de overheidsfinanciën. Maar ze gaat verder dan dat. Ze bevat ook een reeks maatregelen die een directe en concrete impact hebben op het dagelijks leven van onze medeburgers.

Ik denk dan aan het recht op ouderschapsverlof voor pleegouders, de verlaging van de btw van 21 % naar 6 % voor sloop en heropbouw en aan het fors duurder maken van het verkrijgen van de Belgische nationaliteit. Ik had niet verwacht dat dit door bepaalde fracties geblokkeerd zou worden, maar kijk eens aan. Dankzij Vlaams Belang blijft het verkrijgen van de Belgische nationaliteit spotgoedkoop.

Mijnheer Coenegrachts, het debat over de programlawet zal woensdag in dit halfrond worden hervat. De meerderheid zal ervoor zorgen dat die bepalingen zo snel mogelijk in werking zullen treden, zodat niemand slachtoffer zal zijn van deze vertraging. Daar ben ik echt wel zeker van. Die hervormingen zijn noodzakelijk. Stilstaan is geen optie. Ik nodig u dus allen uit tot verantwoordelijk gedrag.

05.03 **Steven Coenegrachts** (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, u weet dat wij verantwoordelijk geweest zijn, vorige week, dus u mag kwaad zijn op de linkse oppositie.

Los daarvan, u hebt niet geantwoord op mijn vraag. Waarom hebt u vrijdag niet dat koninklijk besluit genomen, wat veel mensen uit de miserie zou hebben geholpen? U hebt dat niet gedaan. En dat is eigenlijk wat in uw antwoord zat. U hebt dat niet gedaan uit politieke wraak. U wou Vlaams Belang eens leren wie de baas is. Dat hebt u gedaan, vrijdag.

U hebt dat gedaan ten koste van heel veel mensen. Heel veel mensen die aan het bouwen zijn, heel veel mensen die een woning willen kopen. Die moeten nu 15 % extra betalen, dankzij uw politieke wraak, dankzij dit politieke spel dat u wil spelen met uw regering.

Mijnheer de eerste minister, u krijgt morgen een herkansing in uw ministerraad. Neem uw verantwoordelijkheid. Los dit op voor de mensen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 **Question de Georges-Louis Bouchez à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les taxes douanières et la compétitivité de l'Europe"** (56000870P)

06 **Vraag van Georges-Louis Bouchez aan Bart De Wever (eerste minister) over "De invoerheffingen en het concurrentievermogen van Europa"** (56000870P)

06.01 **Georges-Louis Bouchez** (MR): Lors des débats précédents, on a pu réaliser que pour le Parti Socialiste, on était riche à deux millions d'euros, ce qui montre quand même le niveau d'ambition. Mais on a

eu droit au sketch habituel dans cette Assemblée sur le clivage qu'il y aurait entre la caissière et les épaules les plus larges. Parfois, c'est bien d'avoir une épaule large sur laquelle on peut se reposer, mais je suis toujours abasourdi de constater que l'on n'aborde pas le vrai problème de l'économie de notre pays et de l'Union européenne qui est résumé sur ce graphique, que vous pouvez regarder.

Il s'agit de l'évolution en 10 ans de la production industrielle en Suisse et en Europe. La Suisse, c'est la barre qui monte, l'Europe, c'est la barre qui s'effondre. On aura certainement besoin d'épaules larges pour investir dans notre pays. On aura aussi besoin, monsieur le premier ministre, de marchés économiques où l'on peut vendre. Ma première question vise donc à savoir où nous en sommes, entre les États-Unis et l'Europe, sur la question des taxes douanières. En effet, un accord a été trouvé avec la Chine, pas encore avec l'Europe, ce qui en dit beaucoup sur notre place réelle au niveau mondial.

Le deuxième élément si on veut de l'industrie, c'est d'arrêter de créer des lois sur des lois. Je voudrais vous interroger sur le fameux Green Deal et un de ses versants, ETS2, qui devra s'appliquer en 2027. Tout le monde doit être conscient que c'est plusieurs centaines d'euros de taxes en plus sur les travailleurs, et des contraintes supplémentaires sur nos entreprises. Cela ne sauvera pas la planète mais cela achèvera définitivement notre industrie.

Le troisième élément, monsieur le premier ministre, est de savoir où nous en sommes sur le projet MAKE 2030 mis en œuvre avec David Clarinval pour permettre à la Belgique de redevenir l'acteur industriel qu'elle a pu être et qui sera fondamental pour le développement et le bien-être de notre pays.

06.02 Bart De Wever, premier ministre: Cher collègue, comme vous le savez, le président américain a fixé une date limite au 9 juillet, après quoi il menace d'imposer des droits de douane de 50 % sur les produits européens. Nous approchons désormais de cette échéance.

Je continue à soutenir pleinement la stratégie de la Commission européenne. Nous devons tout mettre en œuvre pour faire aboutir les négociations et limiter autant que possible les dommages pour nos deux économies. J'espère qu'à terme, un nouvel équilibre pourra être trouvé, dans lequel les deux partenaires commerciaux sortiront gagnants par rapport à la situation précédente car le protectionnisme ne sert les intérêts de personne. Jamais!

Dans l'intervalle, nous devons tirer les leçons de cet épisode préoccupant, tant au niveau national qu'européen. Vous avez raison, il faut éviter à tout prix une hausse des taxes.

L'Union européenne doit se concentrer sur l'achèvement du marché intérieur et sur l'ouverture active de nouveaux débouchés pour nos entreprises. C'est également une opportunité d'aboutir sur l'accord du Mercosur et de conclure de nouveaux accords de libre-échange comme avec l'Inde ou l'ASEAN. La compétitivité de nos entreprises est l'une des priorités de l'accord de gouvernement. Dans toutes nos discussions au niveau européen, nous défendons les intérêts et la compétitivité de nos entreprises et veillons à préserver le pouvoir d'achat de nos ménages.

Enfin, comme vous le savez, David Clarinval et moi-même venons de lancer, avec les ministres-présidents des Régions, la plateforme MAKE 2030, dont l'objectif est de renforcer la compétitivité, la résilience et la durabilité de notre tissu industriel par une coopération accrue entre le gouvernement fédéral, les Régions et les partenaires économiques dans le respect de leurs propres compétences. Quatre groupes de travail prioritaires ont été lancés, mais il me manque du temps pour les nommer.

Pour ce gouvernement, notre industrie n'est pas un souvenir du passé mais le chemin vers un futur prospère pour nos entreprises et nos citoyens.

06.03 Georges-Louis Bouchez (MR): Je vous remercie, monsieur le premier ministre. Je comprends que les deux minutes étaient assez courtes pour pouvoir répondre à une question si vaste. Je voulais aussi vous la poser par rapport à l'intérêt stratégique de la possibilité d'investir pleinement au niveau de l'industrie et de pouvoir aussi faire évoluer les règles en la matière.

J'insiste sur l'enjeu de l'ETS2. Vous avez parlé d'un groupe de travail en collaboration avec les Régions. C'est une bonne chose qu'elles puissent participer à cette volonté, à tout le moins reporter l'entrée en vigueur de

ces dispositions européennes, et, si ce n'est pas possible, les revoir complètement. Nous n'avons, en effet, jamais sauvé la planète en créant des taxes. Elles ont peut-être, parfois, permis d'équilibrer légèrement des comptes publics qui ont trop souvent été mal gérés.

J'insiste aussi sur la nécessité de pouvoir signer de nouveaux accords commerciaux. Je vous remercie pour cet engagement, à commencer par cet accord sur le Mercosur. Nous devons le faire, mais pas à n'importe quelles conditions ni sur le dos des agriculteurs!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van Anja Vanrobaeys aan David Clarinval (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "Het uitblijven van de vergoeding van de slachtoffers 4 jaar na de instorting van een schoolgebouw" (56000865P)

07 Question de Anja Vanrobaeys à David Clarinval (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "L'absence d'indemnisation des victimes 4 ans après l'effondrement d'une école" (56000865P)

07.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, beeld u het volgende in. Men komt in België op een werf werken. Men laat kinderen en familie achter, in de hoop dat men hier een extraatje kan verdienen voor een betere toekomst, tot het verschrikkelijk misloopt. Vier jaar geleden, op Nieuw Zuid in Antwerpen, stortte een schoolgebouw in aanbouw in. Vijf mensen kwamen om het leven, negen anderen raakten zwaargewond. Een zus van een van de slachtoffers zei vorig jaar nog: "Niemand heeft al aan ons gevraagd hoe het met ons gaat."

Vandaag, vier jaar later, hebben de slachtoffers en hun familie nog geen enkele schadevergoeding ontvangen, nog geen cent. Laat dat even bezinken. Dat is vier jaar verdriet, vier jaar juridische strijd, vier jaar radeloosheid.

Ja, het gerechtelijk onderzoek loopt nog, maar de feiten zijn duidelijk. De hoofdaannemer wist dat de werf onveilig was. Ook het definitief rapport van de welzijnsinspectie bevestigt dat. Er was sprake van onveiligheid, een keten van onderaannemers zonder controle, schijnzelfstandigheid en er werkten zelfs mensen zonder contract.

Voor Vooruit is de strijd tegen sociale dumping een prioriteit, want sociale dumping ondermijnt niet alleen de rechten van werknemers, maar ondermijnt ook bedrijven die het spel wel eerlijk spelen.

Mijnheer de minister, ik heb twee eenvoudige maar dringende vragen voor u. Hoe zult u ervoor zorgen dat de slachtoffers een voorschot op hun schadevergoeding krijgen, zoals hen twee jaar geleden al beloofd werd? Hoe zult u ervoor zorgen dat arbeiders in de toekomst niet meer op een bouwwerf staan zonder rechten, zonder bescherming, zonder stem?

07.02 Minister David Clarinval: Mevrouw Vanrobaeys, wat zich vier jaar geleden heeft afgespeeld in die Antwerpse school is een drama en mijn gedachten gaan uit naar de slachtoffers en hun naasten.

Mijn administratie beheert dat dossier niet, aangezien de arbeidsongevallenverzekering onder de bevoegdheid valt van de FOD Sociale Zekerheid, waarvoor mijn collega Vandenbroucke verantwoordelijk is. Ik stel samen met u vast dat bepaalde slachtoffers die op het moment van de instorting aan het werk waren op de werf geen beroep konden doen op de arbeidsongevallenverzekering omdat zij niet tewerkgesteld waren als arbeider. Volgens de pers zou er sprake zijn van schijnzelfstandigheid. Dat is een heel spijtige en inacceptabele situatie.

Bovendien lopen er nog steeds gerechtelijke procedures die de oorzaken en verantwoordelijken van het ongeval moeten bepalen. Het gaat om een bevoegdheid van de gerechtelijke instantie, waarvoor mijn collega Verlinden verantwoordelijk is.

Ik nodig u dus uit om uw vragen te stellen aan mijn twee collega's die bevoegd zijn voor Sociale Zekerheid en voor Justitie.

07.03 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mijnheer de minister, ik betreur uw antwoord echt, want die slachtoffers worden al vier jaar van het kastje naar de muur gestuurd. U zegt zelf dat de arbeidsongevallenverzekering niet

van toepassing is. U bent minister van Economie en dus verantwoordelijk voor die verzekeringen. Het enige wat de slachtoffers en familieleden vragen, is een voorschot in afwachting van een gerechtelijke uitspraak.

Weet u dat bouwvakkers zes keer meer kans lopen om te sterven op een werf dan andere werknemers? De enige reden daarvoor is dat er bedrijven bestaan die via ketens van onderaaneming bouwvakkers uitbuiten en spelen met mensenlevens. Ik heb daarom ook nog een andere vraag. Pak die malafide aannemers aan en straf hen veel strenger. Maak hen hoofdelijk aansprakelijk en zorg ervoor dat zulke zaken nooit meer gebeuren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Samengevoegde vragen van

- Frieda Gijbels aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De staking van de zorgverstrekkers" (56000862P)
- Jean-François Gatelier aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De artsenstaking" (56000869P)
- Julie Taton aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De artsenstaking" (56000874P)
- Irina De Knop aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De stakingsaanzeiging van BVAS" (56000875P)

08 Questions jointes de

- Frieda Gijbels à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La grève du personnel soignant" (56000862P)
- Jean-François Gatelier à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La grève des médecins" (56000869P)
- Julie Taton à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La grève des médecins" (56000874P)
- Irina De Knop à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le préavis de grève déposé par l'ABSyM" (56000875P)

08.01 Frieda Gijbels (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben ooit in de politiek gestapt omdat ik het wilde opnemen voor mijn patiënten. Ik wilde ijveren voor een betere terugbetaling van hun behandelingen. Ik ben parodontoloog, een van die medische disciplines waarvoor er bijzonder lage terugbetalingstarieven voorzien zijn. Ik heb het altijd heel oneerlijk gevonden dat mijn patiënten zoveel moesten betalen voor de behandeling van een tandvleesontsteking, om te voorkomen dat ze hun tanden zouden verliezen.

Een hervorming van de nomenclatuur of een herijking van die tarieven is dan ook dringend nodig. Zonder zo'n hervorming zijn sommige disciplines genoodzaakt supplementen te vragen om hun praktijk draaiende te houden. Over die nood aan hervorming zijn we het dan ook volledig eens.

We zijn het echter niet eens, mijnheer de minister, met het feit dat u die supplementen wettelijk wil plafonneren, terwijl er nog geen duidelijkheid is over hoe de hervorming van de nomenclatuur er in de toekomst zal uitzien en of de nieuwe tarieven dan wel toereikend zullen zijn. Dat er ongerustheid bestaat over die kaderwet, is voor de N-VA dan ook zeer begrijpelijk.

Dit was overigens niet wat wij voor ogen hadden toen we onze handtekening zetten onder het regeeraakkoord. Het vrije beroep is niet iets wat we moeten bestrijden. Hervormingen zijn nodig om onze zorg kwaliteitsvol, betaalbaar en duurzaam te houden. Dat moeten we wel samen doen, samen met de zorgverstrekkers, want zij zijn het best geplaatst om in te schatten wat de gevolgen van die hervormingen op het terrein kunnen zijn.

Mijnheer de minister, zijn er gesprekken lopende met de zorgverstrekkers en wat is het verdere verloop daarvan? U hebt aangegeven dat u openstaat voor aanpassingen aan het ontwerp van kaderwet. Zijn er al aanpassingen gebeurd en kunt u daar nu al iets over meedelen?

08.02 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Monsieur le ministre, ce 7 juillet, les médecins et les dentistes, ainsi que d'autres soignants par solidarité, mèneront une grève générale, un fait rarissime, du jamais vu depuis 60 ans. En tant que médecin et député pour Les Engagés, je comprends pleinement les craintes et la colère qui montent dans le corps médical.

L'enquête menée par plusieurs journaux spécialisés est sans appel: huit médecins sur dix rejettent l'avant-projet de loi. Notre mouvement partage la volonté de moderniser notre système de santé, d'y apporter de la transparence et de l'efficacité. Nous avons tous connaissance de situations qui vont trop loin, qui ne sont pas soutenables et auxquelles il faut remédier. Il ne s'agit toutefois pas de faire à n'importe quel prix, ni contre ceux qui le font vivre au quotidien. Nous plaidons pour une réforme équilibrée, qui donne un cap politique sans dévoyer la démocratie sanitaire.

L'accord de gouvernement donne une orientation qui devra se matérialiser. Il s'agit cependant de placer le curseur au bon endroit pour les mesures qui y sont prévues. Votre réforme impose, sans concertation suffisante, un plafonnement des suppléments d'honoraires. Cette mesure, dite de justice sociale, frappera de manière inéquitable nos hôpitaux, et dans l'absence d'une réforme préalable du financement hospitalier, affaiblira les établissements, menacera la pérennité de l'offre de soins et désorganisera profondément les pratiques. Oui à des règles claires, non à la suppression de toute souplesse, comme le conventionnement partiel. Oui à la responsabilisation, non au retrait du numéro INAMI sans garantie procédurale solide.

Réformer, c'est dialoguer, écouter, construire avec les soignants. Si ce projet reste figé, il fracturera durablement la relation entre l'État et les médecins. Les Engagés défendront toujours une santé publique co-construite, humaine et respectueuse du terrain.

Monsieur le ministre, je n'ai qu'une question: que répondez-vous aux médecins qui exprimeront leurs craintes ce 7 juillet?

08.03 Julie Taton (MR): Monsieur le ministre, nous serons d'accord sur un point, à savoir que nous ne sommes pas prêts d'oublier cette date du 7 juillet 2025. Cela fait plus de 20 ans, comme l'a rappelé mon collègue qui a même parlé de plus de 60 ans, que le secteur médical ne s'était plus mobilisé pour manifester sa colère, mais aussi ses inquiétudes et son incompréhension.

Nous en connaissons les raisons, qui ont déjà été développées à plusieurs reprises dans cet hémicycle. Mes collègues viennent également de relever les points qui fâchent. Les réformes doivent être entreprises, mais le problème est qu'elles font peur, parce qu'elles menacent l'équilibre, l'avenir du secteur et la qualité des soins. Comment comptez-vous garantir l'autonomie des praticiens, la valorisation de leur métier, le financement sain de nos hôpitaux? Comment éviter cette médecine à deux vitesses, qui est déjà en train de s'installer petit à petit? Nous pouvons parler aussi du choix, de la liberté et de la vie des patients et des soignants.

Monsieur le ministre, vous avez aussi prévu quelque chose d'assez sympathique sur le papier en souhaitant un système beaucoup plus lisible, juste et transparent. Le problème est que la confiance a été rompue. Cette grève du 7 juillet en apporte la preuve éclatante.

Pouvez-vous nous expliquer concrètement comment vous allez vous y prendre pour rétablir un dialogue constructif et apaisé avec l'ensemble des représentants du monde médical? Quelles garanties pouvez-vous nous apporter pour que la réforme soit entreprise dans l'intérêt commun, en préservant la qualité, la liberté, mais aussi l'accès de tous aux soins?

08.04 Irina De Knop (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, maandag is het zover: voor het eerst in 25 jaar staken onze artsen, niet omdat ze dat willen, maar omdat ze moeten. Als er één beroepsgroep is voor wie staken niet in het DNA zit, dan zijn het wel onze artsen.

Zij kunnen niet anders. U mag dan wel verklaren dat u vier, vijf of zes keer met hen hebt gesproken en naar hen hebt geluisterd, maar uw méthode werkt niet. Zo eenvoudig is het. U kunt tien keer overleggen, maar het probleem is niet dat u het niet hoort, maar dat u niet luistert.

Ondertussen zien wij dat de stakingsoproep alsmaar meer gehoor vindt. Iedere dag opnieuw sluiten nieuwe zorgverleners zich aan bij de stakerslijst: radiologen, orthopedisten, dermatologen, oncologen en nog maar op. Zelfs het universitair ziekenhuis van de UGent en heel wat huisartsen en tandartsen hebben zich intussen bij hen aangesloten.

Niettemin weigert u bij te sturen. Ik heb u hier vorige week via een motie gevraagd uw kaderwet zo diep

mogelijk in een lade te leggen en van methode te veranderen. Wat zien wij echter? U gaat koppig door.

Ik heb voor u drie concrete vragen. Meent u dat alle zorgverstrekkers die komende maandag staken, dat ook zouden doen, mochten zij een alternatief zien?

Welke initiatieven hebt u de voorbije weken genomen om de gemoederen te bedaren en echt te luisteren? Wat heeft dat opgeleverd?

Ten slotte, zult u iets wijzigen aan uw methode en uw kaderwet bijsturen?

08.05 Frank Vandenbroucke, ministre: Chers collègues, nous investissons dans les soins de santé pour assurer des soins de qualité, des soins abordables, pour une rémunération correcte de tous les prestataires, pour un financement adéquat et suffisant pour les hôpitaux, pour la sécurité tarifaire. En même temps, vous m'avez demandé de renforcer la lutte contre les fraudes, même si elles sont marginales dans le système. Un premier avant-projet de loi est en discussion.

Concernant la concertation, tout d'abord, ce soir je verrai pour la septième fois les syndicats des médecins, qui incluent les syndicats des dentistes. J'ai déposé hier une longue liste de changements dans le texte en question. Une longue liste d'amendements significatifs, comme je l'avais annoncé, entre autres concernant le conventionnement partiel. J'ai dit que s'il y avait une autre solution pour accroître la lisibilité et la transparence pour les patients en maintenant ce système de conventionnement partiel, ce serait bon pour moi. J'ai donc fait circuler une longue liste d'amendements, dont nous discuterons ce soir. La concertation est réelle, elle s'organise.

Je serais évidemment ravi si mes collègues organisaient la concertation de la même façon sur les pensions avec les syndicats des ouvriers et sur la flexibilité du marché du travail. J'imagine que ce sera le cas.

Donc, ce soir, pour la septième fois, une longue liste d'amendements, portant sur des questions assez importantes, sera discutée. Je comprends aussi tous les soucis.

Collega's, laat ik duidelijk zijn, de gezondheidszorg staat onder druk, in een vergrijzende samenleving. Huisartsen staan onder druk en hebben meer steun nodig. Kinderartsen en psychiатres zouden beter vergoed moeten worden. Spoeddiensten worden overspoeld. We hebben de voorbije jaren een half miljard meer geïnvesteerd in de tandzorg. Ik wil echter wel dat de verantwoordelijken in de sector dat geld ook gebruiken voor de grootste noden. Dat wil ik ook. En wij zullen nog investeren in tandzorg.

De sector staat dus onder grote druk. Hervormingen zijn absoluut nodig. Ik begrijp dat er vandaag onrust is. Eerlijk gezegd, er zijn ook heel veel misverstanden en sommige zaken begrijp ik ook niet, collega's. Ik begrijp niet dat een vakbond een staking organiseert en zegt dat patiënten zullen worden geweigerd, omdat het onaanvaardbaar is dat wij frauduleuze facturen willen tegenhouden van jammer genoeg soms ook fraudeurs en oplichters in het systeem. Omdat we die facturen niet meer willen betalen, organiseert men een staking tegen patiënten. Dat is toch moeilijk te begrijpen. Omdat wij binnen de drie jaar echte excessen en overdrijvingen in supplementen, die boven op facturen komen, willen beperken, een staking organiseren tegen patiënten, is moeilijk te begrijpen. Ik begrijp dat alvast niet.

Daarover gaat het dus. Het gaat over tariefzekerheid voor patiënten. Het gaat over een correcte vergoeding voor artsen en voor tandartsen. Absoluut.

Mevrouw Gijbels, vorige legislatuur - u zat toen in de oppositie - hebben wij de terugbetaling voor tandartsen verhoogd van 950 miljoen euro naar 1,5 miljard, een toename van een half miljard euro. Ik wil het mogelijk maken dat men niet alleen nog meer kan investeren, maar ook – dit is om uw probleem op te lossen – dat men flexibeler tarieven kan werken. Daarover zegt niemand iets. Dat wil ik mogelijk maken. Dat zijn oplossingen, voor u en voor uw patiënten. Laten we daarover het overleg organiseren.

Organiseer toch geen staking, omdat men frauduleuze facturen niet langer wil betalen. Ik heb gelezen dat dat een rode lijn is voor een vakbond. Dat kan toch niet. Organiseer geen staking, omdat men binnen de drie jaar een limiet wil stellen aan absolute excessen, waardoor een bevalling in het ene ziekenhuis drie keer duurder is dan in het andere. Daar bent u het toch mee eens? U hebt dat immers in het regeerakkoord laten opnemen.

Meer zelfs, ik moet dat probleem onmiddellijk aanpakken; ik doe het met vertraging. Dus (...)

08.06 Frieda Gijbels (N-VA): Mijnheer de minister, voor alle duidelijkheid, als wij ijveren voor betere terugbetalingen, dan gaat het niet over betere terugbetalingen voor de artsen of de tandartsen, maar wel voor de patiënten. Ik wil de puntjes op de i zetten. Wij zijn het er volledig mee eens dat er hervormingen nodig zijn en dat er moet worden gestreden tegen fraude.

Daarvoor hebben we echter iedereen nodig. Ik hoop dat er geluisterd wordt. Het is essentieel dat het wederzijds vertrouwen opnieuw wordt opgebouwd. Ik denk ook dat we daar nog niet zijn. Ik hoop dat er constructief voort wordt gewerkt en dat we binnen de contouren van het regeerakkoord blijven.

Wat het staken betreft, komende maandag zal er actie worden gevoerd. Staken is niet natuurlijk voor een zorgverstrekker. Het is gelukkig ook heel uitzonderlijk. Het wijst op een grote bezorgdheid. Ik hoop dat patiënten er niet te veel last van zullen hebben en dat mijn collega-zorgverstrekkers er alles aan zullen doen om de uitgestelde zorg zo snel mogelijk in te halen.

08.07 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Merci, monsieur le ministre, pour votre réponse.

Nous partageons au moins un point commun: je suis tout à fait d'accord avec vous sur le fait qu'il faut réformer nos soins de santé. Cela coûte de plus en plus cher. Je suis heureux de vous entendre dire que vous avez procédé à des concertations sept fois. Je vous en ai parlé de manière personnelle en vous disant quand même qu'un syndicat n'avait pas été informé avant le 3 juin. Dommage que la communication n'ait pas été suffisante, en tout cas pour tous. Enfin, passons sur cela. Nous allons essayer d'améliorer les choses.

Vous parlez de concertation. Je suis d'accord avec vous. Il faut de la concertation pour les pensions. Je renvoie aussi la balle: il faudrait également se concerter dans le secteur de l'emploi.

Continuons à réformer parce que, effectivement, il y a des abus, mais il ne faut pas faire payer à toute une profession les quelques abus qui restent finalement très rares. C'est comme les suppléments d'honoraires ultra excessifs; ils restent extrêmement rares, et la profession a vraiment le sentiment d'être stigmatisée.

En médecine, Hippocrate nous a légué un principe simple: *primum non nocere*. Premièrement, ne pas nuire. Et votre réforme, en l'état actuel, risque de nuire.

08.08 Julie Taton (MR): Merci beaucoup, monsieur le ministre, pour vos réponses.

J'ai envie de relever un point par rapport à tout ce qui vient d'être dit. Vous avez dit que la question était aussi d'avoir une rémunération correcte. Mais qu'entendez-vous par là? Cela reste quelque peu subjectif par rapport au travail de ces professionnels. Je pense que s'ils prennent le temps de faire un jour de grève, compte tenu de leurs responsabilités, c'est qu'il y a un vrai souci.

Nous sommes ravis d'entendre que vous allez encore prendre le temps, pour une septième fois, de communiquer et d'échanger avec eux. La concertation est clairement la clé. Nous avons vraiment besoin de ce secteur.

08.09 Irina De Knop (Open Vld): "Wat nu op tafel ligt, laten wij niet passeren. Nonkel Frank is dingen aan het doen die niet afgesproken waren. Ik snap dat de artsen dit niet pikken." Vooraleer u boos wordt op mij, mijnheer de minister, dat zijn niet mijn uitspraken, maar die van uw coalitiepartner, de N-VA. Tussen haakjes, die had in plaats van zo te brullen in de media en te piepen in het Parlement, perfect mijn motie vorige week kunnen goedkeuren. Daarin staat – ik lees het nog eens voor -: "We vragen het ontwerp van kaderwet in te trekken."

Mijnheer de minister, ik verneem dat u punten en komma's in de kaderwet wijzigt en die telkens opnieuw blijft voorleggen. Dat is het beste bewijs dat u eigenlijk niet luistert.

Het is niet zomaar een staking, mijnheer de minister. Het is een waarschuwing.

De voorzitter: Ik heb goed nieuws, collega's. De mogelijkheid om deel te nemen aan de geheime stemmingen

wordt met een half uur verlengd. Sommigen hebben niet de mogelijkheid gehad om te stemmen, dus die mogelijkheid wordt hen nu geboden. U zult daar ongetwijfeld gebruik van maken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Questions jointes de

- Marie Meunier à Jean-Luc Crucke (Mobilité, Climat et Transition environnementale) sur "La vague de chaleur et le plan climat à la traîne" (56000854P)
- Natalie Eggermont à Jean-Luc Crucke (Mobilité, Climat et Transition environnementale) sur "Le plan climat belge" (56000857P)
- Dorien Cuylaerts à Jean-Luc Crucke (Mobilité, Climat et Transition environnementale) sur "La circulation des trains en cas de conditions météorologiques extrêmes" (56000858P)
- Marc Lejeune à Jean-Luc Crucke (Mobilité, Climat et Transition environnementale) sur "La canicule et les ambitions climatiques de la Belgique et de l'Europe" (56000867P)
- Rajae Maouane à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les objectifs climatiques 2040 et le plan climat belge" (56000871P)
- Tine Gielis à Jean-Luc Crucke (Mobilité, Climat et Transition environnementale) sur "La suppression de trains P durant la canicule" (56000873P)

09 Samengevoegde vragen van

- Marie Meunier aan Jean-Luc Crucke (Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie) over "De hittegolf en het klimaatplan dat op zich laat wachten" (56000854P)
- Natalie Eggermont aan Jean-Luc Crucke (Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie) over "Het Belgische klimaatplan" (56000857P)
- Dorien Cuylaerts aan Jean-Luc Crucke (Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie) over "Het treinverkeer in extreme weersomstandigheden" (56000858P)
- Marc Lejeune aan Jean-Luc Crucke (Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie) over "De hittegolf en de klimaatambities van België en Europa" (56000867P)
- Rajae Maouane aan Bart De Wever (eerste minister) over "De klimaatdoelstellingen 2040 en het Belgische klimaatplan" (56000871P)
- Tine Gielis aan Jean-Luc Crucke (Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie) over "De tijden de hittegolf afgeschafte P-treinen" (56000873P)

09.01 **Marie Meunier (PS):** Monsieur le ministre, "le climat n'est plus une priorité": c'est ce que je vous ai entendu dire cette semaine sur La Première. Vous regrettez peut-être, mais vous l'avez dit!

Franchement, nous savions déjà que les partis de l'Arizona abandonnaient l'ensemble de leurs promesses et de leurs priorités de campagne. Je ne reviendrais pas sur les 500 euros supplémentaires de pouvoir d'achat. Le climat était aussi dans votre programme, monsieur Crucke. Le climat, monsieur le ministre du Climat!

J'ai donc été consternée par vos propos, d'autant plus qu'au même moment, les Belges étaient littéralement en train de mourir de chaud. On a vu, partout dans le pays, des températures record, des personnes cloîtrées chez elles, des personnes en souffrance, de nombreux trains supprimés et des orages violents.

Comme nous le savons, ces pics de chaleur sont clairement liés aux émissions de carbone. Ce que nous attendons d'un ministre du Climat, c'est qu'il se batte et qu'il obtienne des avancées. Or, avec le retour des droites au pouvoir, les enjeux climatiques – qui sont aussi des enjeux sociaux – sont aujourd'hui totalement sacrifiés. Ceux qui en paient le prix sont les ménages à revenus modestes, les locataires et les pensionnés les plus sensibles aux hausses de température.

Nous le constatons en Wallonie avec votre réforme brutale des primes à l'isolation, pour laquelle les familles vous remercient ! Nous le voyons également à l'échelle européenne, où la Commission a revu à la baisse son objectif de réduction des émissions pour 2040, et où les États membres pourront désormais acheter des crédits carbone dans les pays du Sud au lieu de faire eux-mêmes les efforts nécessaires.

Maintenant, c'est au niveau fédéral que tous les plans semblent malheureusement bloqués. Je songe notamment au Plan national Énergie-Climat, pour lequel la Belgique a été mise en demeure le 12 mars dernier. Où en est-on, monsieur le ministre? Avez-vous soumis le Plan social pour le climat à la Commission

européenne? Avez-vous pris connaissance d'une étude qui dit que les Wallons seront les plus touchés par le système des quotas carbone? Que faites-vous pour les protéger? Vous augmentez aussi la TVA sur les chaudières au gaz et au mazout et ce sont encore les Wallons qui vont payer.

Monsieur le ministre, il fait peut-être un peu moins chaud aujourd'hui, mais l'urgence climatique est bien là. Quelles sont les solutions de ce gouvernement face aux enjeux climatiques?

09.02 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Collega's, het was ongezien deze warm deze week. Maandagochtend kreeg ik het eerste berichtje op mijn telefoon van iemand die in een maatwerkbedrijf werkt. Er was een collega flauwgevallen en afgevoerd, maar extra pauzes werden geweigerd.

Wij hadden geluk want we hebben airco in het Parlement, maar heel veel mensen hebben hard gewerkt in de hitte, in de fabrieken, met veiligheidsvest, helm, schoenen, alles erop en eraan, of buiten in de volle zon, in de bouw. Al mijn respect voor die mensen. Zij zijn de eerste slachtoffers van de klimaatverandering. Ze zijn het ook beu om telkens het belerende vingertje van de politiek te zien.

Een metallo vertelde mij: "Wij moeten doorwerken in de hitte, en ondertussen komt men ons zeggen dat we met de elektrische fiets naar het werk moeten gaan of dat we onder de douche moeten plassen voor het klimaat. Intussen huurt Jeff Bezos Venetië af voor een bruiloft en laat hij 200 van zijn vrienden overkomen met de privéjet. Wij moeten wel met de fiets naar het werk om het klimaat te reden."

De huidige hittegolf is geen uitzondering meer. Dit is het nieuwe normaal, collega's. Voor veel jongeren is dat de toekomstvisie die ze van de politici vandaag mee krijgen. Wat doet de politiek dan? Ik heb een collage gemaakt. Men gaat afwachten.

Er is nog altijd geen Belgisch klimaatplan. De deadline is opnieuw gemist. Weten jullie wanneer die deadline was? Dat was 30 juni 2024, een jaar geleden. De ambities gaan dus achteruit. Gisteren, midden in de hittegolf, versoepelde de Europese Commissie haar klimaatdoelstellingen. Daar hadden ze blijkbaar ook last van de hitte. Deze week werd ook beslist dat investeringen in een nieuw windmolenpark op zee tot minstens 2032 worden uitgesteld.

Wat lukt er dan wel? De invoering van een Europese koolstofftaks voor Belgische gezinnen, die kan oplopen tot 650 euro per gezin per jaar. Voor dergelijke maatregelen zijn de traditionele partijen altijd te vinden, om in de zakken van de mensen te zitten. Dat is geen klimaatbeleid, dat is asociaal pestbeleid.

Mijnheer de minister, wat gaat u doen om verantwoordelijkheid te nemen voor het klimaat, zonder in de zakken van de mensen te zitten?

09.03 Dorien Cuylaerts (N-VA): Mijnheer de minister, de voorbije dagen was het puffen. Het was snikheet, dat hebben we allemaal gevoeld. Temperaturen liepen op tot 38 graden. Het was de warmste 1 juli ooit. Historisch dus eigenlijk. Wie met de trein moest reizen, heeft het geweten. Ik gooi het enigszins over een andere boeg, want mijn vragen gaan uiteraard over de treinen.

De treinen die vandaag rijden, zijn te oud, te onbetrouwbaar en te krap. Het resultaat daarvan is treinen zonder airco, veel afgeschafte treinen en haltes die zomaar worden overgeslagen, dat alles zonder duidelijke communicatie. Erger nog, de reizigers zitten opeengepakt als sardines in een blik. Bij de huidige hitte is dat niet alleen oncomfortabel, maar ronduit gevaarlijk.

Wat creëert de NMBS daarmee? Wel, mensen die afhaken. Wanneer men letterlijk zit weg te smelten in de trein, dan begint men natuurlijk naar de auto te kijken en dan neemt men die gewoon weer. Dat terwijl in het openbaredienstcontract staat dat we 30 % meer reizigers op de trein moeten krijgen tegen 2032. Hoe valt die situatie nog uit te leggen?

Het is trouwens bijzonder toepasselijk, want vorige week lag de aanbesteding voor de nieuwe treinstellen op tafel bij de NMBS. De raad van bestuur besliste het dossier on hold te zetten. De voorkeur ging opnieuw uit naar het Spaanse bedrijf CAF, ondanks eerdere kritiek en het arrest van de Raad van State. Daardoor dreigt Alstom, met vestigingen in Brugge en Charleroi, opnieuw uit beeld te verdwijnen. Net nu is de nood aan nieuwe treinstellen nochtans bijzonder groot.

Mijnheer de minister, hittegolven kunnen we niet stoppen. Wat we wél kunnen doen, is zorgen voor modern en betrouwbaar materieel en niet pas binnen tien jaar. Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig: kunt u toelichten wat de stand van zaken is in het aanbestedingsdossier?

09.04 Marc Lejeune (Les Engagés): Monsieur le ministre, les températures s'affolent. L'été est suffoquant. On vient encore de l'entendre, le seuil symbolique de 1,5°C a été dépassé. Nous souffrons tous de la chaleur et les scientifiques parlent aussi d'un dépassement de 3°C dans les scénarios les plus pessimistes.

Les risques sur la santé des plus vulnérables, l'impact de la sécheresse sur l'agriculture, nos forêts qui se dégradent, l'impact sur la biodiversité et même sur notre mobilité, la liste des impacts du réchauffement climatique sur notre vie est longue. L'épisode de chaleur que nous vivons cette semaine est un rappel supplémentaire, un énième rappel à l'urgence d'actions concrètes. Si certains veulent oublier le climat, lui, il ne vous oublie pas, comme vous le rappelez souvent.

Alors, comment avancer pour répondre à tous ces enjeux? Il faut plus que jamais développer une politique durable dans tous les domaines de façon transversale. Durable sur le plan budgétaire, le gouvernement y travaille. Durable sur le plan économique, l'appel des entreprises wallonnes pour un objectif clair montre que la demande des entreprises est bien réelle. Durable sur le plan des émissions carbone, vos efforts pour enfin aboutir à un plan climat vont dans ce sens.

Mais il ne suffit pas d'être volontariste. Il faut agir finement pour que la transition prenne en compte nos réalités territoriales et financières.

Monsieur le ministre, j'ai trois questions dans cette optique de répondre au réchauffement climatique et de nous faire avancer dans le bon sens. Que pensez-vous des objectifs de réduction de gaz à effet de serre que la Commission européenne a présentés hier? N'y a-t-il pas un risque finalement que ces objectifs s'enlisent à force de compromis et de flexibilité? Comment avance le Plan national Énergie-Climat dont on vient de parler? Le précédent gouvernement, je le rappelle, n'avait pas su aboutir et la Belgique traîne toujours ce dossier depuis trop longtemps. Enfin, quels sont vos objectifs pour faire de la transition un levier social qui diminue les inégalités plutôt que de les renforcer?

09.05 Rajae Maouane (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, hier encore Bruxelles étouffait: 38 degrés sur la Grand-Place. La science l'affirme: sans actions fortes, ces températures extrêmes seront la norme. Quand il y a le feu, on ne demande pas aux pompiers de faire une pause. Or, face à l'urgence, votre gouvernement temporise et regarde les flammes monter.

Malheureusement, le dérèglement climatique tue. Chaque été, ce sont des dizaines de milliers de personnes qui meurent à cause des vagues de chaleur. Et ce sont toujours les mêmes qui en payent le prix: les ouvriers sur les chantiers, des livreurs à vélo, des aînés coincés dans des logements surchauffés, les travailleurs d'usine. Les précaires crèvent en silence pendant que le gouvernement perd du temps.

La Commission européenne vient d'annoncer d'ailleurs un objectif de moins 90 % d'émissions nettes d'ici à 2040. Alors, je suis d'accord, sur le papier, ça claque! Mais dans les faits, c'est rempli de passe-droits – crédits carbone à l'étranger, transfert d'efforts entre secteurs –, avec une trajectoire molle jusqu'en 2035. Résultat: on annonce l'ambition, mais on organise l'inaction. Mettre du vert sur des politiques qui foncent droit dans le mur, ce n'est pas du progrès, c'est du sabotage.

Monsieur le ministre Crucke, vous avez qualifié ce texte d'équilibré. Moi, j'y vois une ambition au rabais, et je suis sûre que Jean-Luc sera d'accord avec moi. Pendant ce temps, en pleine canicule, la Belgique souffle sa première bougie de retard pour son Plan national Energie-Climat (PNEC) – retardé par la Flandre, dois-je le rappeler? Nous sommes derniers de la classe avec la Pologne, et je trouve ça un peu honteux. Je pense que vous pouvez être d'accord avec moi.

Monsieur le ministre, je vous pose des questions simples. La Belgique soutiendra-t-elle, oui ou non, enfin un vrai objectif climatique ambitieux, à savoir une réduction de 90 % des émissions ici, sans tricher avec des crédits carbone à l'autre bout du monde? Quand et comment le gouvernement arrêtera-t-il officiellement sa position sur l'objectif 2040 et sur l'objectif intermédiaire de 2035? Quelle est votre feuille de route concrète

– date, état, arbitrages interrégionaux – pour déposer enfin un PNEC crédible et compatible avec l'accord de Paris?

09.06 Tine Gielis (cd&v): Mijnheer de minister, dames en heren, als trouwe pendelaar heb ik deze week een nieuwe term geleerd: de saunatrein. Een saunatrein is een oudere trein zonder airconditioning die tweemaal per dag uitrijdt en tussendoor geparkeerd staat onder de volle zon. Voor het comfort van de reizigers en het personeel laat de NMBS die trein uitzonderlijk niet rijden bij extreme weersomstandigheden.

De NMBS verwijst dus naar het comfort, maar dat moeten we met een grote korrel zout nemen. Onze pendelaars hebben deze week immers extra hard gezweet, meer dan wie ook. Naast hittestress moesten ze ook afrekenen met treinstress. Ze zagen namelijk de ene trein na de andere geschrapt worden, waardoor van comfort helemaal geen sprake meer was. Wie was de pineut? Onze hardwerkende middenklasse, die elke dag pendelt naar het werk, want die middenklassers krijgen helaas geen hitteverlof van hun baas.

Mijnheer de minister, ik hou mijn hart alvast vast voor de winter die voor de deur staat. Dan leer ik wellicht een nieuwe term kennen: de iglotrein. Die term kan alvast ingeroepen worden als het te koud wordt.

Pendelaars in de kou laten staan – of in dit geval in de hitte – is voor cd&v helemaal niet oké. Ik pleit hier al langer voor een stipte dienstverlening van het openbaar vervoer. Dat zou een topprioriteit moeten zijn. Het moet het speerpunt vormen van uw beleid. Of het nu te koud of te warm is, probeer dat maar eens uit te leggen aan Jan Modaal die gewoon op zijn werk moet raken. Er is nood aan een beleid dat werkt bij elke weersomstandigheid.

09.07 Jean-Luc Crucke, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je me permettrai de commencer, car sinon je manquerais à toute civilité et à toute amitié, par souhaiter à Mme Maouane un merveilleux anniversaire, malgré les chaleurs que l'on connaît.

(Applaudissements)

(Applaus)

Madame Meunier, je suis certain que vous m'avez lu rapidement. Peut-être avez-vous cru, en prenant un mot, traduire une pensée qui n'est pas la mienne. Ce que j'ai dit, et je le maintiens, c'est qu'aujourd'hui, pour un certain nombre de personnes, peut-être, malheureusement majoritaires, la fin du mois et la dérégulation de notre géostratégie sont devenues à ce point des priorités qu'effectivement, parfois, elles ne mettent plus en premier lieu le climat. Ce n'est pas parce que je constate que c'est ainsi que je partage cette idée et que je considère qu'il n'y a pas lieu d'adopter encore une vitesse surdimensionnée en la matière. Mais être aveugle face à cela, c'est ne pas pouvoir objectiver une réponse.

On m'a posé des questions sur la planification, le Plan national Energie-Climat. Comme je l'ai dit, et je le répète, ma collègue Melissa Depraetere dans le gouvernement flamand fait un travail qui n'avait pas été fait précédemment. Elle s'est engagée à le terminer pour fin juin, début juillet. Je n'ai aucune raison de penser qu'elle n'y arrivera pas et je la soutiens complètement.

En ce qui concerne le fédéral, nous pourrons décider également avant le 21 juillet. Je rappelle quand même que ce qui est en rade, c'est le précédent PNEC, qui a été recalé par l'Europe. C'est bien pour cela qu'on a dû s'y atteler. Je me suis engagé vis-à-vis du commissaire européen à déposer personnellement les quatre études ou projets avant le 21 juillet, et je le ferai. Il faudra ensuite faire ce qu'on appelle le réguler, ce qui sera fait par l'administration. Au mois de septembre, tout sera déposé. Rien n'est changé dans le timing.

S'agissant du Plan social Climat, vous avez raison, nous sommes en retard. Mais 26 des 27 pays européens sont en retard. Seule la Suède l'a remis. Les mesures sont connues tant par les Régions que par le fédéral. Nous devons encore nous coordonner, nous concerter, et arbitrer le pourcentage, la division des recettes entre les uns et les autres. J'ai reçu mandat du gouvernement pour qu'au nom du fédéral, je puisse négocier une fourchette de 10 à 20 % pour le fédéral. Cela me semble important parce que certaines compétences, tant au niveau économique, par rapport aux micro-entreprises, sur un plan fiscal, que vis-à-vis des citoyens, sur les aides sociales directes, ne relèvent que du fédéral. Je crois donc que les Régions pourront comprendre cela aussi.

Gisteren heeft de Europese Commissie, weliswaar met enige vertraging, ambitieus haar voorstel voor de klimaatdoelstellingen voor 2040 voorgesteld. Er wordt gestreefd naar een vermindering van de netto-uitstoot met 90 %, in overeenstemming met de aanbevelingen van de Europese wetenschappelijke raad voor het klimaat. Dat voorstel voorziet ook in drie flexibiliteitsmechanismen: een beperkte openstelling voor internationale kredieten, erkenning van permanente binnenlandse opslag en intersectorale flexibiliteit. Die doelstelling voor 2040 zal duidelijkheid en zichtbaarheid bieden aan onze burgers en bedrijven, die langetermijninvesteringen moeten kunnen plannen. Ik denk dus dat ons land die voorstellen kan volgen.

De gevolgen van de hittegolf beperken zich echter niet tot de gezondheid. Ook onze infrastructuur heeft eronder geleden. U hebt het zelf gemerkt en ik ook. Ik heb maandagavond namelijk meer dan drie uur nodig gehad om thuis te geraken.

Sinds 15 mei is het plan voor hittegolven en ozonpieken op nationaal niveau van kracht. Ondanks de inspanningen waren de verstoringen aanzienlijk. Ik heb de NMBS en Infrabel gevraagd om snel een gedetailleerd verslag en gestructureerd actieplan voor te leggen om dat soort van storingen te voorkomen.

Les perturbations observées sur notre réseau ferroviaire ne sont ni isolées ni propres à la SNCB. Elles s'inscrivent dans des tendances plus larges. En Belgique, plusieurs incidents ont été constatés. Lundi soir, un train est resté bloqué à Wuustwezel, en province d'Anvers. Il s'agissait d'un train néerlandais opérant sur notre réseau. Mardi, un train de marchandises est tombé en panne à Haecht. Des dommages ont également été constatés à la caténaire à Neerpelt et à Mol. Ces incidents sont qualifiés de mineurs. Pour ma part, ils ne le sont pas.

In Frankrijk heeft de hittegolf geleid tot vertragingen en afgelastingen in de treindienst. In heel Europa laten spoorweginfrastructuren beperkingen zien bij extreme weersomstandigheden.

Tout cela signifie qu'effectivement, plus que jamais, la Belgique – mais pas seulement elle – doit considérer que ces événements ne sont pas dus au hasard, mais qu'ils sont dus au réchauffement climatique. C'est donc avec confiance, mais détermination (...)

09.08 Marie Meunier (PS): Monsieur le ministre, j'entends vos explications, mais je ne peux pas admettre qu'un ministre du Climat se résigne à déplorer que le climat ne soit plus une priorité. Ce n'est pas compréhensible, ni par moi ni par personne, à part peut-être par Trump ou d'autres climatosceptiques. Surtout quand on vit un épisode comme celui de cette semaine, où les températures étaient record. Cela semble être votre devoir, en tant que ministre du Climat, de ramener ce débat au premier plan.

Ce retrait des politiques climatiques nous paraît être une erreur pour les entreprises, parce que si on veut remettre l'Europe sur la carte, il faut au contraire miser sur la transition. Et c'est une erreur pour les citoyens, en particulier les plus fragiles, parce que ce sont eux, dans les quartiers denses, dans les passoires énergétiques, qui souffrent le plus des pics de chaleur.

Ensuite, je dois vous dire que les marchés internationaux du carbone nous inquiètent. J'attends, de ce point de vue, une position ferme de la Belgique sur l'objectif 2040. Je ne manquerai pas de revenir sur ce sujet en commission.

09.09 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Dank u wel, mijnheer de minister.

Ik meen dat we tot de kern van het probleem moeten gaan. We kunnen het klimaatprobleem niet oplossen met de recepten die we tot hiertoe hebben toegepast, namelijk verder vertrouwen op de markt en op de investeringen van de privébedrijven. Maar dat recept blijft u wel herhalen.

Hoe komt dat? Privé-investeringen gaan natuurlijk naar waar winst te halen is en de fossielebrandstofindustrie windt er ook helemaal geen doekjes om dat ze zullen blijven investeren in fossiele brandstoffen. British Petrol, één van de grote spelers heeft het dit jaar nog gezegd. Ze schroeven de ambities voor hernieuwbare energie terug en gaan terug naar olie en gas.

Superveel winsten hebben de energiebedrijven gemaakt door de crisis in Oekraïne. Die winst is gegaan naar nieuwe investeringen in olie en gas en naar de aandeelhouders. Dus nee, de markt zal het probleem niet

oplossen. We hebben grootschalige publieke investeringen nodig, investeringen in isolatie en openbaar vervoer, in hernieuwbare energie. Die komen er niet. Jullie vinden ineens miljarden, maar ze gaan niet naar het klimaat, ze gaan naar oorlog.

Een goede raad die nu circuleert op de sociale media is de volgende: *stay cool, stay hydrated, and fight capitalism!*

09.10 Dorien Cuylaerts (N-VA): Mijnheer de minister, ik zou u willen danken voor uw antwoord, maar ik heb op mijn vraag helaas geen antwoord gekregen.

De realiteit duldt geen uitstel. Treinstellen van meer dan 50 jaar oud laten rijden zonder airco op dagen met 38°C, dat is niet meer verantwoord. We moeten dringend investeren in modern materiaal dat bestand is tegen de uitdagingen, ook tegen extreme hitte.

Maar het gaat niet alleen over goede treinen. Het gaat ook over een goed beleid. Wanneer we voor zo'n grote investering staan, moeten we kansen creëren voor jobs in eigen land. In Brugge en in Charleroi werken vandaag duizenden mensen in de spoorindustrie.

Zoals collega Maaike De Vreese al een aantal keren heeft aangekaart, is de tewerkstelling in Brugge van groot belang, zowel voor de regio als voor de toekomst van onze industrie. Nu is het moment om te kiezen voor goede treinen en voor maximale werkgelegenheid in eigen land.

09.11 Marc Lejeune (Les Engagés): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses et pour l'annonce des progrès que vous avez accomplis dans le Plan Énergie-Climat et qui prouvent que le climat se situe bien au centre de vos priorités.

Vous avez aussi rappelé la nécessité de réconcilier économie et écologie. Ce n'est pas toujours simple, mais je sais que vous y travaillez. De même, vous avez indiqué la difficulté de faire avancer l'agenda environnemental face aux conflits et aux populismes. J'estime qu'il en va de notre responsabilité collective. Chez Les Engagés, nous voulons avancer. Il faudra le faire avec nos entreprises et nos concitoyens, comme vous venez de le dire, au moyen d'une planification coordonnée et responsable.

Les politiques climatiques et environnementales qui punissent et attaquent la qualité de vie de nos concitoyens n'ont fait qu'encourager une levée de boucliers contre les politiques climatiques ambitieuses. Aujourd'hui, nous devons tous être unis, au lieu de nous diviser, dans le combat climatique. Vous y travaillez énormément, afin que nous gagnions ce combat.

09.12 Rajae Maouane (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, chers collègues, merci pour vos bons vœux! Monsieur le ministre, merci pour vos réponses.

Je ne vous apprends rien, mais 95 % des décès dus aux événements climatiques extrêmes sont causés par la chaleur. Avant-hier, une femme est morte à la plage, tandis qu'un homme est décédé voici quelques jours sur un chantier. Ce sont chaque fois des publics très vulnérables qui sont touchés.

Monsieur Crucke, j'étais triste de vous entendre dire à la radio, même si c'était pour le regretter, que le climat n'était pas une priorité. Ce n'est pas ce que pensent une majorité de Belges puisque, selon un sondage, 80 % d'entre eux estiment que le climat doit constituer une priorité. Les milliards accordés à la Défense devraient plutôt servir à la transition juste.

Monsieur le ministre, j'ai une suggestion à vous soumettre. Avoir quitté le MR vous a fait du bien. Avoir rejoint Les Engagés était ambitieux, mais peut-être pas assez. Alors, j'invite Jean-Luc à rejoindre les verts, le parti pour lequel la fin du monde et les fins de mois forment le même combat.

09.13 Tine Gielis (cd&v): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden. Ik heb vooral goed naar u geluisterd en stel vast dat u vanuit verschillende invalshoeken werk wilt maken van een robuuste dienstverlening op het spoor. We zullen u daarin alle vertrouwen moeten geven en in overleg moeten treden met verschillende actoren en stakeholders, zodat we samen kunnen werken aan een fundamentele aanpak. Het gaat daarbij om een goede infrastructuur, kwalitatief personeel en duidelijke communicatie met de

reizigers. Ook de spelregels verdienen aandacht, want die moeten we misschien aanpassen om de capaciteit van het spoornet optimaal te benutten. In dat verband zal ik binnenkort een resolutie indienen. U zult daar in de commissie nog meer over horen.

Voor cd&v is het belangrijk: te koud of te warm mag geen spelregel zijn voor Jan Modaal, die moet kunnen rekenen op een stipte en betrouwbare spoorwegdienstverlening. We geven u dan ook alle vertrouwen om daar de komende maanden werk van te maken. Dank u wel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Samengevoegde vragen van

- Frank Troosters aan Jean-Luc Crucke (**Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie**) over "De malaise bij Securail" (56000861P)
- Farah Jacquet aan Jean-Luc Crucke (**Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie**) over "De angstcultuur bij Securail" (56000863P)

10 Questions jointes de

- Frank Troosters à Jean-Luc Crucke (**Mobilité, Climat et Transition environnementale**) sur "Le malaise chez Securail" (56000861P)
- Farah Jacquet à Jean-Luc Crucke (**Mobilité, Climat et Transition environnementale**) sur "Le climat de peur chez Securail" (56000863P)

10.01 **Frank Troosters** (VB): Mijnheer de minister, we worden de laatste tijd opnieuw regelmatig geconfronteerd met incidenten binnen het openbaar vervoer. Dat gebeurt niet alleen bij De Lijn – waar afgelopen week nog een lijnbus met stenen werd bekogeld en waar recent helaas een dodelijk slachtoffer te betreuren viel in Antwerpen – maar ook op het spoor.

Op regelmatige basis ontvang ik berichten van mensen die actief zijn binnen de spoorsector. Ze vertellen me welke incidenten zich voordoen op de treinen. De rode draad doorheen die berichten is steevast de vraag om niets met de verkregen informatie te doen, uit vrees dat onderzocht zou worden wie het incident gemeld heeft, waardoor die persoon dan mogelijk represaillemaatregelen riskeert.

Dat wijst op een angstcultuur. Die wordt nu ook bevestigd door een enquête van de spoorvakbonden bij het personeel van Securail. Het merendeel van de Securailagenten heeft aan die bevraging deelgenomen, waardoor ze echt representatief is. De resultaten bevestigen wat ik eigenlijk al langer vermoedde.

Er heerst onvrede over onder andere dienstregelingen, uurroosters en vrije dagen. Die onvrede richt zich echter ook vooral op het management van Securail. Zo blijkt uit die enquête dat slechts 7 % van de Securailagenten vindt dat het management open en eerlijk communiceert. Slechts 13 % voelt zich voldoende geïnformeerd. De meest onthutsende vaststelling is dat slechts 10 % van de personeelsleden vrijuit durft te spreken, ook bij negatieve berichtgeving. Dat betekent dus dat 90 % van het personeel dat niet durft.

Dat is hallucinant. Het verbaast mij echter helemaal niet. Het wijst op een enorme vertrouwensbreuk met het management van Securail. Wat gaat u doen om die vertrouwensbreuk tussen het Securailpersoneel en hun management te herstellen, zodat die agenten op een degelijke manier en vooral zonder angst hun werk kunnen doen?

10.02 **Farah Jacquet** (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, il semble qu'un climat de peur soit consciemment instauré. C'est un des nombreux témoignages issus d'une grande enquête syndicale menée chez Securail. Les résultats font froid dans le dos: 72 % des agents disent ne pas pouvoir s'exprimer librement, 7 % disent que la direction ne les écoute pas et beaucoup parlent de stress constant, de plannings instables et d'un profond manque de respect. Ces agents assurent la sécurité des usagers dans les gares et les trains. Ce sont eux qu'on appelle en cas d'urgence. Ils sont en première ligne. Aujourd'hui, ils sont complètement à bout.

Et ce ne sont pas des cas isolés. Une enquête d'IDEWE, menée auprès de tout le personnel de la SNCB, montre que le malaise est général: 43 % des agents se disent épuisés par leurs conditions de travail et une grosse partie d'entre eux est en risque de burn-out. Par ailleurs, la moitié pense que leurs conditions de travail vont encore se détériorer dans les prochaines années. Il est ici question d'un management déconnecté, d'un

manque d'écoute et d'une pression totalement constante.

Ces chiffres, monsieur le ministre, doivent vous faire réagir. Ils indiquent un système qui pousse les travailleurs à bout, qui les épouse et les rend malades. Vous ne pouvez pas rester les bras croisés. Vraiment, il faut faire quelque chose. Les syndicats ont fait des propositions concrètes pour aider ces travailleurs.

Monsieur le ministre, que comptez-vous faire pour que ces recommandations soient enfin appliquées pour l'ensemble des cheminots? Vous êtes-vous concerté avec les syndicats? À quoi vous êtes-vous engagé concrètement?

10.03 **Jean-Luc Crucke**, ministre: Je souhaite tout d'abord exprimer ma considération pour le travail essentiel accompli par les agents de Securail qui veillent à la sécurité des usagers du rail chaque jour et souvent dans des conditions exigeantes. Leur engagement mérite d'être reconnu et leurs préoccupations doivent être entendues avec sérieux et respect.

J'ai pris connaissance des résultats de l'enquête menée par des organisations syndicales à laquelle ont participé près de 400 agents. Les constats qui en ressortent sont préoccupants: climat de travail dégradé, difficulté de communication avec la hiérarchie, gestion des plannings affectant l'équilibre entre vie professionnelle et vie privée, et sentiment d'un manque de soutien et d'écoute.

Deze elementen werden voorgelegd aan de directie van Securail, die de noodzaak van maatregelen erkent. Er werd een dialoog opgestart met de vakbondsvertegenwoordigers in een geest van verantwoordelijkheid. Het doel is duidelijk: snel concrete verbeterpunten identificeren op de gebieden die in het onderzoek naar voren zijn gekomen.

Ook de externe dienst IDEWE werd op de hoogte gebracht van de resultaten. Deze dienst heeft niet tot taak de sociale dialoog te voeren, maar wel de psychosociale risico's te objectiveren, onafhankelijk advies te geven en aanbevelingen te formuleren op het vlak van gezondheid op het werk. Het feit dat deze dienst bij dit proces wordt betrokken, getuigt van de wil om de bevindingen op een rigoureuse, methodische en transparante manier aan te pakken.

En tant que ministre de la Mobilité, je suis en contact étroit avec la Direction générale des ressources humaines de la SNCB. Celle-ci m'a confirmé qu'il y a des réunions régulières et que les premiers échanges sont constructifs. Il est essentiel de laisser toute sa place à ce dialogue social, qui commence à porter ses fruits.

Il me semble donc que ce complément d'information est utile aussi à la compréhension du dossier. Mais je l'ai dit et je le redis avec fermeté, je serai particulièrement attentif à ce que ces discussions débouchent sur des mesures concrètes, visibles et durables pour le personnel.

Il ne s'agit pas de produire des rapports ou des promesses. Il s'agit de restaurer la confiance, de garantir le respect de la dignité au travail et de permettre à chaque agent de Securail d'exercer sa mission dans de bonnes conditions.

Het belang van geestelijke gezondheid en welzijn van de werknemers staat niet ter discussie. Het gaat om hun veiligheid en inzet, maar ook om de kwaliteit van de openbare dienstverlening, die wij aan onze burgers verschuldigd zijn. Als de dialoog vastloopt, zal ik niet aarzelen om in te grijpen. De NMBS heeft een verantwoordelijkheid als werkgever en ik zal erop toezien dat zij die ten volle opneemt.

10.04 **Frank Troosters** (VB): Mijnheer de minister, de wanbetalers op de trein vandaag, zijn de klanten van morgen. Dat is de visie van het management van Securail. Sta mij toe te zeggen dat ik dan bijzonder weinig vertrouwen heb in de visie, de aanpak en de communicatie van dat management.

Als zelfs de agenten van Securail, die moeten instaan voor de veiligheid van de treinreizigers en van het andere spoorwegpersoneel, met angst rondlopen, niet voor criminelen, maar voor het eigen management, dan zit het helemaal fout en hebben we een enorm probleem.

Het Vlaams Belang dringt al jaren aan op bijkomende bevoegdheden, mankracht en middelen voor de agenten van Securail. Maak daarvan alstublieft werk, zodat zij kunnen doen wat ze moeten doen, namelijk de veiligheid

van iedereen op het spoor garanderen. De mensen hebben daarop recht.

10.05 Farah Jacquet (PVDA-PTB): Merci monsieur le ministre pour vos réponses. J'entends une certaine réactivité de votre part, et je trouve cela très bien.

Je note que vous allez rester attentif. Je pense que cela doit aboutir à une amélioration concrète sur le terrain, parce qu'aujourd'hui, les travailleurs ont reçu beaucoup de promesses et il ne s'est finalement jamais rien passé. Ils sont dans l'incertitude et je comprends fortement leur malaise, ayant travaillé là-bas.

Il n'y a plus de perception quant à l'avenir qui nous attend à la suite de toutes les réformes que propose ce nouveau gouvernement. Ce n'est pas rien, 600 millions d'euros d'économies sur le rail. Les cheminots en sont conscients aussi, et il faudrait peut-être faire quelque chose à ce sujet.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Daarmee sluiten we de vragenronde af.

Wetsontwerpen

Projets de loi

11 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 februari 2015 met betrekking tot geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de Belgische paspoorten en reisdocumenten (866/1-3)

- **Wetsontwerp tot invoering van het EU-noodreisdocument zoals bedoeld in de Richtlijn (EU) 2019/997 van de Raad van 18 juni 2019 tot vaststelling van een EU-noodreisdocument en tot intrekking van Besluit 96/409/GBVB (867/1-3)**

11 Projet de loi modifiant la loi du 10 février 2015 relative aux traitements automatisés de données à caractère personnel nécessaires aux passeports et titres de voyage belges (866/1-3)

- **Projet de loi portant l'implémentation du titre de voyage provisoire de l'Union européenne tel que visé dans la directive (UE) 2019/997 du Conseil du 18 juin 2019 établissant un titre de voyage provisoire de l'Union européenne et abrogeant la décision 96/409/PESC (867/1-3)**

Ik stel u voor één enkele algemene besprekking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)
Je vous propose de consacrer une seule discussion générale à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene besprekking Discussion générale

De algemene besprekking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, mevrouw Lambrecht, verwijst naar het schriftelijk verslag.
Le rapporteur, Mme Lambrecht, renvoie au rapport écrit.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene besprekking is gesloten.
La discussion générale est close.

Besprekking van de artikelen Discussion des articles

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 866. De door de commissie

aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**866/3**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 866. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**866/3**)

Het wetsontwerp telt 18 artikelen.

Le projet de loi compte 18 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 18 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 18 sont adoptés article par article.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 867. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**867/3**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 867. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**867/3**)

Het wetsontwerp telt 7 artikelen.

Le projet de loi compte 7 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel en de bijlage zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble et l'annexe aura lieu ultérieurement.

Ik dank de minister voor zijn geëngageerde aanwezigheid. Hij was beschikbaar om de meest kritische opmerkingen van antwoord te dienen.

Ik heb ook goed nieuws: we hebben namelijk enig tempo gemaakt. Ik moet dat wel even nuanceren, want onze twee jongste collega's zijn nog volop de resultaten van beide stemmingen aan het tellen. Dat zal niet zo lang duren, denk ik, maar we moeten er wel op wachten. Ik zal de vergadering dus 20 minuten schorsen.

De vergadering wordt geschorst van 16.09 uur tot 16.35 uur.

La séance est suspendue de 16 h 09 à 16 h 35.

De **voorzitter**: We hervatten de vergadering.

Geheime stemming (voortzetting)

Scrutin secret (continuation)

12 Naturalisatieaanvragen

12 Demandes de naturalisation

Ziehier de uitslag van de geheime stemming over de naturalisatieaanvragen. (**519/3-4**)

Voici le résultat du scrutin secret sur les demandes de naturalisation. (**519/3-4**)

Aantal stemmen	96	Nombre de votants
Geldige stemmen	93	Votes valables

Volstrekte meerderheid	47	Majorité absolue
------------------------	----	------------------

Alle naturalisaties hebben de volstrekte meerderheid gekregen. Over het voorstel van naturalisatiewetten zal dadelijk worden gestemd.

Toutes les naturalisations ont obtenu la majorité absolue. Le vote sur la proposition de lois de naturalisation aura lieu dans un instant.

Het voorstel van de commissie voor de Naturalisaties omvat twee delen (A en B) die elk verscheidene aan te nemen artikelen tellen.

La proposition de la commission de Naturalisations est divisée en deux parties (A et B) comportant chacune plusieurs articles à adopter.

Voorstel van naturalisatiewetten

Proposition de lois de naturalisation

[13] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (519/4)

[13] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses et modifiant le Code de la nationalité belge (partie A) (519/4)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel A) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie A) aura lieu ultérieurement.

[14] Voorstel van naturalisatiewet toegekend bij toepassing van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel B) (519/4)

[14] Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge (partie B) (519/4)

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het voorstel van naturalisatiewet (deel B) zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble de la proposition de loi de naturalisation (partie B) aura lieu ultérieurement.

Geheime stemmingen (voortzetting)

Scrutins secrets (continuation)

15 Franstalige benoemingscommissie voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Uitslag van de stemming

15 Commission de nomination pour le notariat de langue française – Renouvellement de la moitié des mandats – Résultat du scrutin

**In de hoedanigheid van lid niet-notaris:
En qualité de membre non-notaire:**

Stemmen	113	Votants
Blanco of ongeldig	16	Blancs ou nuls
Geldig	97	Valables
Tweederde-meerderheid	65	Majorité des deux tiers

De heer Philippe Culem heeft 2 stemmen gekregen.
M. Philippe Culem a obtenu 2 voix.

Mevrouw Vanessa De Francquen heeft 3 stemmen gekregen.
Mme Vanessa De Francquen a obtenu 3 voix.

De heer Patrick Gielen heeft 92 stemmen gekregen.
M. Patrick Gielen a obtenu 92 voix.

Aangezien de heer Patrick Gielen 92 stemmen heeft gekregen, dit is de tweederdemeerderheid van de uitgebrachte stemmen, is hij aangewezen tot werkend lid van de Franstalige benoemingscommissie in de hoedanigheid van lid niet-notaris.

M. Patrick Gielen ayant obtenu 92 voix, soit la majorité des deux tiers des votes émis, est désigné membre effectif de la Commission de nomination pour le notariat de langue française en qualité de membre non-notaire.

16 Nederlandstalige benoemingscommissie voor het notariaat – Hernieuwing van de helft van de mandaten – Uitslag van de stemming

16 Commission de nomination pour le notariat de langue néerlandaise – Renouvellement de la moitié des mandats – Résultat du scrutin

**In de hoedanigheid van hoogleraar/docent in de rechten:
En qualité de professeur/chargé de cours en droit:**

Stemmen	115	Votants
Blanco of ongeldig	11	Blancs ou nuls
Geldig	104	Valables
Tweederde-meerderheid	70	Majorité des deux tiers

De heer Daniel De Wolf heeft 3 stemmen gekregen.
M. Daniel De Wolf a obtenu 3 voix.

De heer Stefaan Voet heeft 99 stemmen gekregen.
M. Stefaan Voet a obtenu 99 voix.

Aangezien de heer Stefaan Voet 99 stemmen heeft gekregen, dit is de tweederdemeerderheid van de uitgebrachte stemmen, is hij aangewezen tot werkend lid van de Nederlandstalige benoemingscommissie in de hoedanigheid van hoogleraar/docent in de rechten.

M. Stefaan Voet ayant obtenu 99 voix, soit la majorité des deux tiers des votes émis, est désigné membre effectif de la Commission de nomination pour le notariat de langue néerlandaise en qualité de

professeur/chargé de cours en droit.

**In de hoedanigheid van lid niet-notaris:
En qualité de membre non-notaire:**

De heer Michiel Beek heeft 10 stemmen gekregen.
M. Michiel Beek a obtenu 10 voix.

Mevrouw Isabelle Dupré heeft 89 stemmen gekregen.
Mme Isabelle Dupré a obtenu 89 voix.

De heer Peter Kessels heeft 4 stemmen gekregen.
M. Peter Kessels a obtenu 4 voix.

Aangezien de mevrouw Isabelle Dupré 89 stemmen heeft gekregen, dit is de tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen, is zij aangewezen tot werkend lid van de Nederlandstalige benoemingscommissie in de hoedanigheid van lid niet-notaris.

Mme Isabelle Dupré ayant obtenu 89 voix, soit la majorité des deux tiers des votes émis, est désignée membre effectif de la Commission de nomination pour le notariat de langue néerlandaise en qualité de membre non-notaire.

Mededelingen

Communications

17 Gegevensbeschermingsautoriteit – Lijst van reserve van deskundigen

17 Autorité de protection des données – Liste de réserve d'experts

Per brief van 21 mei 2025 heeft het directiecomité van de Gegevensbeschermingsautoriteit een lijst met een reserve van achttien deskundigen voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Par lettre du 21 mai 2025, le comité de direction de l'Autorité de protection des données a soumis une liste de réserve de dix-huit experts à la Chambre des représentants.

Krachtens artikel 18/1, § 1, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit kan de Gegevensbeschermingsautoriteit een beroep doen op de deskundigen die zijn opgenomen in de lijst voor punctuele opdrachten, wanneer zij hiertoe zelf niet over de nodige expertise beschikt.

En vertu de l'article 18/1, § 1er, de la loi du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de protection des données, l'Autorité de protection des données peut faire appel aux experts repris dans la liste pour des missions ponctuelles lorsqu'elle ne dispose pas de l'expertise nécessaire à cet effet.

De deskundigen treden ten persoonlijke titel op, maken geen deel uit van de instelling en kunnen haar in de uitoefening van hun opdrachten geenszins vertegenwoordigen of binden.

Les experts agissent à titre personnel, ne font pas partie de l'institution et ne peuvent en aucun cas la représenter ou la lier lors de l'exécution de leurs missions.

De reserve geldt voor twee jaar en kan verlengd worden op voorstel van het directiecomité.

Cette réserve est valable pour deux ans et peut être prolongée, sur proposition du comité de direction.

De Gegevensbeschermingsautoriteit waakt erover dat de weerhouden deskundigen een expertise hebben die complementair is ten opzichte van de intern beschikbare expertise. Daarenboven zijn ten hoogste twee derden van de personen die deel uitmaken van de reserve van hetzelfde geslacht. De reserve telt in beginsel evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden, naast eventuele anderstalige leden.

L'Autorité de protection des données veille à ce que l'expertise des experts retenus soit complémentaire de la propre expertise en interne. En outre, deux tiers au maximum des personnes composant la réserve d'experts sont du même sexe. La réserve, en plus d'éventuels allophones, compte en principe autant d'experts francophones que d'experts néerlandophones.

Overeenkomstig artikel 18/1, § 3, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit en rekening houdende met de artikelen 2 tot 4 van het Reglement van interne orde van de GBA (*Belgisch Staatsblad* van 31 mei 2024, p. 69.496) dient de Kamer van volksvertegenwoordigers deze lijst met hoogstens twintig deskundigen goed te keuren.

Conformément à l'article 18/1, § 3, de la loi du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de protection des données et tenant compte des articles 2 à 4 du Règlement d'ordre intérieur de l'APD (*Moniteur belge* du 31 mai 2024, p. 69.496), la Chambre des représentants doit approuver cette liste de vingt experts au maximum.

De plenaire vergadering van 5 juni 2025 heeft deze lijst aan de commissie voor Justitie overgezonden.
La séance plénière du 5 juin 2025 a renvoyé cette liste à la commission de la Justice.

De commissie voor Justitie heeft tijdens haar vergadering met gesloten deuren van 11 juni 2025 van deze lijst kennisgenomen.

La commission de la Justice a pris connaissance de cette liste au cours de sa réunion à huis clos du 11 juin 2025.

Diezelfde dag heeft zij in openbare vergadering de lijst bij naamstemming eenparig goedgekeurd.
Le même jour, elle a approuvé la liste par vote nominatif à l'unanimité en réunion publique.

De stemming over deze lijst zal later plaatsvinden.
Le vote sur cette liste aura lieu ultérieurement.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (Non)
Il en sera ainsi.

[18] Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie – Voordracht van kandidaten voor de openstaande mandaten van lid – Toepassing van artikel 157, nr. 6, van het Kamerreglement
[18] Commission fédérale de contrôle et d'évaluation de l'euthanasie – Présentation de candidats pour les mandats vacants – Application de l'article 157, n° 6, du Règlement de la Chambre

Aan de orde is de voordracht van kandidaten voor de openstaande mandaten van lid van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie inzake de toepassing van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie.
L'ordre du jour appelle la présentation de candidats pour les mandats vacants de membre de la Commission fédérale de contrôle et d'évaluation de l'application de la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie.

Ter herinnering, het gaat om de volgende mandaten:

- één mandaat van Nederlandstalig effectief lid voor de categorie '(emeritus) hoogleraar of docent in de rechten of advocaat';
- drie mandaten van plaatsvervangend lid (1N+2F) voor de categorie '(emeritus) hoogleraar of docent in de rechten of advocaat';
- drie mandaten van plaatsvervangend lid (2N+1F) voor de categorie 'doctor in de geneeskunde';
- één mandaat van Franstalig plaatsvervangend lid voor de categorie 'kringen belast met de problematiek van ongeneeslijk zieke patiënten'.

Pour rappel, il s'agit des mandats suivants:

- un mandat de membre effectif néerlandophone pour la catégorie 'professeur (émérite) ou chargé de cours en droit ou avocat';
- trois mandats de membre suppléant (1N+2F) pour la catégorie 'professeur (émérite) ou chargé de cours en droit ou avocat';
- trois mandats de membre suppléant (2N+1F) pour la catégorie 'docteur en médecine';
- un mandat de membre suppléant francophone pour la catégorie 'milieux en charge de la problématique de patients atteints d'une maladie incurable'.

De commissie bestaat uit drie categorieën van leden:

- categorie 1: acht leden, doctor in de geneeskunde, van wie er minstens vier (emeritus) hoogleraar of docent

zijn aan een Belgische universiteit;

- categorie 2: vier leden, (emeritus) hoogleraar of docent in de rechten aan een Belgische universiteit of advocaat;

- categorie 3: vier leden uit kringen die belast zijn met de problematiek van ongeneeslijk zieke patiënten.

La commission est composée de trois catégories de membres:

- catégorie 1: huit membres, docteurs en médecine, dont quatre au moins sont professeurs (émérites) ou chargés de cours dans une université belge;

- catégorie 2: quatre membres, professeurs (émérites) ou chargés de cours en droit dans une université belge ou avocat;

- catégorie 3: quatre membres issus de milieux chargés de la problématique des patients atteints d'une maladie incurable.

Overeenkomstig artikel 6, § 2, van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie worden de leden met inachtneming van de taalpariteit en op grond van een pluralistische vertegenwoordiging bij koninklijk besluit benoemd, vastgesteld na overleg in de ministerraad, uit een dubbele lijst voorgedragen door de Kamer.

Conformément à l'article 6, § 2, de la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie, les membres sont nommés, dans le respect de la parité linguistique et sur la base d'une représentation pluraliste, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, sur une liste double présentée par la Chambre.

Elke taalgroep van de commissie telt minstens drie kandidaten van elk geslacht.

Chaque groupe linguistique de la commission compte au moins trois candidats de chaque sexe.

De leden worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar.

Les membres sont nommés pour un terme renouvelable de quatre ans.

De kandidaten die niet als effectief lid zijn aangewezen, worden tot plaatsvervanger benoemd, in de orde van opvolging die volgens een lijst bepaald wordt.

Les candidats qui n'ont pas été désignés comme membres effectifs sont nommés en qualité de membres suppléants, selon l'ordre déterminé dans une liste.

De kandidaturen voor deze openstaande mandaten werden tijdens de plenaire vergadering van 26 juni 2025 aangekondigd.

Les candidatures pour ces mandats vacants ont été annoncées au cours de la séance plénière du 26 juin 2025

Aangezien er onder de openstaande mandaten slechts één kandidaat is voor het mandaat van effectief lid enerzijds en één kandidaat voor elk mandaat van plaatsvervangend lid anderzijds, dient de Kamer van volksvertegenwoordigers niet over te gaan tot een geheime stemming.

Vu que parmi les mandats vacants il n'y a qu'un seul candidat pour le mandat de membre effectif d'une part, et qu'un seul candidat pour chaque mandat de membre suppléant d'autre part, la Chambre des représentants ne doit pas procéder à un scrutin secret.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2025 stel ik u voor om, voor de mandaten waarvoor voldoende kandidaturen werden ingediend, met toepassing van artikel 157, nr. 6, van het Kamerreglement, de volgende kandidaten voor te dragen:

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 24 juin 2025, je vous propose, en application de l'article 157, n° 6, du Règlement de la Chambre, de présenter les candidats suivants pour les mandats pour lesquels les candidatures ont été introduites en nombre suffisant:

voor het mandaat van Nederlandstalig effectief lid voor de categorie '(emeritus) hoogleraar of docent in de rechten of advocaat'

- de heer Rudi Lecoutre.

pour le mandat de membre effectif néerlandophone pour la catégorie 'professeur (émérite) ou chargé de cours en droit ou avocat'

- M. Rudi Lecoutre.

voor de mandaten van plaatsvervangend lid voor de categorie '(emeritus) hoogleraar of docent in de rechten of advocaat' (1N+2F)

- de heer Hugo Decker (N);
- de heer Guillaume Pomes Bordadebate (F).
pour les mandats de membre suppléant pour la catégorie 'professeur (émérite) ou chargé de cours en droit ou avocat' (1N+2F)
- M. Hugo Decker (N);
- M. Guillaume Pomes Bordadebate (F).

voor de mandaten van plaatsvervangend lid voor de categorie 'doctor in de geneeskunde' (2N+1F)

- de heer Jean-François Brichant (F);
- de heer Dirk Lafaut (N);
- de heer Peter Raus (N).

pour les mandats de membre suppléant pour la catégorie 'docteur en médecine' (2N+1F)

- M. Jean-François Brichant (F);
- M. Dirk Lafaut (N);
- M. Peter Raus (N).

voor het mandaat van Franstalig plaatsvervangend lid voor de categorie 'kringen belast met de problematiek van ongeneeslijk zieke patiënten'

- mevrouw Inès Taymans d'Eypernon.

pour le mandat de membre suppléant francophone pour la catégorie 'milieux en charge de la problématique de patients atteints d'une maladie incurable'

- Mme Inès Taymans d'Eypernon.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

[19] Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen – Oproep tot kandidaten voor de twee openstaande mandaten van Franstalig plaatsvervangend lid

[19] Conseil central de surveillance pénitentiaire – Appel à candidats pour les deux mandats vacants de membre suppléant francophone

Wegens een tekort aan kandidaturen voor de twee openstaande mandaten van Franstalig plaatsvervangend lid van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen (CTRG) werd in het *Belgisch Staatsblad* van 20 mei 2025 een nieuwe oproep tot kandidaten bekendgemaakt.

À la suite d'un manque de candidatures pour les deux mandats vacants de membre suppléant francophone du Conseil central de surveillance pénitentiaire (CCSP), un nouvel appel à candidats a été publié au *Moniteur belge* du 20 mai 2025.

Er werden geen kandidaturen ingediend.

Aucune candidature n'a été introduite.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 2 juli 2025 stel ik u voor om een nieuwe oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken voor deze twee mandaten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 2 juillet 2025, je vous propose de publier un nouvel appel à candidats au *Moniteur belge* pour ces deux mandats.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

[20] Inoverwegingen

[20] Prises en considération

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Demande d'urgence

Urgentieverzoek

Madame Thémont, vous demandez l'urgence pour votre proposition de loi visant à étendre le droit au congé parental aux parents d'accueil dans le cadre d'un placement familial de longue durée, n° 964/1.

20.01 Sophie Thémont (PS): Monsieur le président, en effet, nous demandons l'urgence aujourd'hui, car nous sommes tout aussi préoccupés que Mme Reuter la semaine dernière par le futur de ces 4 000 enfants de Belgique francophone, qui devraient pouvoir bénéficier d'un accueil familial le plus rapidement possible.

C'est précisément pour répondre à l'inquiétude de la majorité pour tous ces parents d'accueil et ces enfants que nous comptons sur toutes et tous ici pour accorder l'urgence à cette proposition. Nous pourrions d'ailleurs l'adopter mardi prochain en commission des Affaires sociales, pour une entrée en vigueur très rapide. Madame Reuter, vous pourrez ainsi répondre aux parents qui vous demandaient, la semaine dernière, quand la loi serait enfin votée.

Je rappelle que nous avions soutenu plusieurs propositions de loi sous la Vivaldi qui portaient exactement la même mesure, mais nous n'avions jamais obtenu d'accord de la majorité. Je compte vraiment sur vous pour trouver une issue favorable à cette proposition pour ces 4 000 enfants. Je vous remercie.

20.02 Florence Reuter (MR): Monsieur le président, j'interviens bien évidemment pour un fait personnel. Savez-vous, madame Thémont, pourquoi les gens n'aiment plus la politique, et pourquoi la confiance ne cesse de diminuer? Parce qu'avec vos petits jeux de récupération, en jouant sur l'émotionnel, d'enfants et de familles d'accueil, vous perdez tout crédit.

Vous avez bloqué la loi-programme en la renvoyant au Conseil d'État. À présent, vous essayez de rattraper la sauce en vous faisant passer pour des gentils, qui déposent une proposition de loi. C'est encore plus mesquin que ce que je pouvais imaginer!

20.03 Axel Ronse (N-VA): Het is een beetje bizarre dat de PS daarvoor de urgentie vraagt, want vorige week had ze dat al kunnen goedkeuren. Het staat woensdag opnieuw op de agenda van de plenaire vergadering en kan dan ook worden goedgekeurd. Collega's van de PS, ik hoop dat u dan de urgentie inzet en voorstemt.

20.04 Barbara Pas (VB): Ter attentie van de leden van de meerderheid, er ligt al jarenlang een wetsvoorstel voor met betrekking tot de pleegouders. Het dateert van in 2020 en het is onder de vivaldiregering nooit goedgekeurd geraakt. Het wetsvoorstel had al lang goedgekeurd kunnen zijn.

Maar wat gebeurt er nu? Iets dat totaal niet in een programmawet thuist, propst de meerderheid in een programmawet, die vervolgens nog te laat in het Parlement wordt ingediend. Is het dan de schuld van de oppositie als het niet goedgekeurd raakt? Dat is de wereld op zijn kop. U had het al lang kunnen goedkeuren als u daarvoor de culot had gehad.

20.05 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le président, mon groupe soutiendra l'urgence. Nous avons porté un texte similaire durant la précédente législature. Madame Reuter, cela fait maintenant trois ans qu'il est bloqué par le MR!

Aujourd'hui, vous placez les familles d'accueil dans une situation où, pour obtenir enfin un droit totalement légitime, elles doivent plonger des centaines de milliers de familles dans la précarité. Ce n'est pas cela qu'elles veulent. Ce qu'elles souhaitent, c'est obtenir un droit qui est légitime et pouvoir aligner leur situation.

Monsieur Bouchez, vous êtes en train d'insulter tout le monde, comme à votre habitude.

Le résultat est que 180 000 personnes sont exclues du chômage. Avec elles, des enfants et des familles entières auront moins de moyens et basculeront dans la grande précarité. Voilà la réalité de votre réforme.

C'est contre cette réforme que nous nous battons. Nous ne partageons absolument pas cette vision, qui n'est d'ailleurs pas conforme à votre propre accord de majorité.

En effet, vous aviez promis pendant la campagne, d'une part que chaque personne se verrait proposer un emploi – ce n'est manifestement pas le cas aujourd'hui – et d'autre part que les personnes de 55 ans et plus seraient protégées contre cette exclusion, alors que seulement 18 % d'entre elles seraient sécurisées. Toutes les autres vont se retrouver sur le carreau, alors même qu'aucun dispositif n'est mis en place pour leur permettre de rebondir.

Ce sont évidemment les raisons pour lesquelles nous soutiendrons ce texte, afin que les familles d'accueil puissent accéder à leurs droits sans mettre en péril la survie d'autres familles.

20.06 Alexia Bertrand (Open Vld): U kent ons ondertussen, wij zijn een constructieve fractie. We zullen de vraag voor urgentie steunen. Ik wil toevoegen dat ongeacht wie die urgentie had gevraagd, wij sowieso die vraag zouden steunen. Indien de vraag van de cd&v-fractie was gekomen, hadden we ons ook rechtgezet. We hadden hetzelfde ook gedaan voor de btw op sloop en heropbouw, voor alle duidelijkheid.

20.07 Nahima Lanjri (cd&v): Ik kan mijn oren niet geloven. Er is hier geen enkele gêne. Wie was de vorige minister van Werk? Minister Dermagne. Hij heeft niets gedaan. Wie heeft het in de vorige legislatuur tegengehouden?

Mevrouw Bertrand, nu zegt u dat u eender welk voorstel zou goedkeuren. Uw fractie heeft ons voorstel en ook dat van Groen tegengehouden. Die lagen in de vorige legislatuur al voor. Jarenlang hebben wij daarvoor gevochten. Nee, nee, elke keer kregen we een nee. Nu komt u hier doodleuk zeggen dat u het voorstel zou goedkeuren.

Ik wil iedereen hier vragen om op te houden met die politieke spelletjes. Ik begrijp het niet. Wij vechten al jarenlang voor dat dossier en er was altijd wel een reden waarom de maatregel niet kon worden doorgevoerd. De pleegouders begrijpen dat niet. Zij begrijpen niet dat er op de kap van kinderen spelletjes worden gespeeld. Houd daarmee op en keur het voorstel volgende week goed. U krijgt nog één keer die kans. Grijp ze dan ook!

20.08 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Beste collega's, ik begrijp de verontwaardiging over politieke spelletjes eerlijk gezegd niet. Een advies aan de Raad van State vragen, hoeveel keer is dat hier al niet gebeurd? Dat gebeurt voor grote wetten zeer vaak. Zeker cd&v gebruikt het vaak voor het blokkeren van bepaalde wetten. Ik denk dus dat jullie ons geen lessen moeten komen spellen.

De situatie van de pleegouders hadden we twee weken geleden ook al kunnen oplossen. We hadden perfect de problematische delen uit de programmawet kunnen halen en bijvoorbeeld het segment over de pleegouders kunnen goedkeuren. Dat had kunnen gebeuren.

Beste collega's, het advies van de Raad van State komt morgen binnen. Wat zal daarin staan? Dat weten we nog niet. We zullen het uiteraard zeer aandachtig lezen. Als jullie echter 100 % zeker willen zijn dat de situatie voor die pleegouders zo snel mogelijk in orde komt, dan raad ik u aan om nu de vraag tot hoogdringendheid van de behandeling van het voorstel van mevrouw Thémont goed te keuren.

De voorzitter:

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.

L'urgence est rejetée par assis et levé.

Ik nodig ook graag iedereen uit na het einde van de vergadering in Spoor Oost, waar de Sinksenfoor plaatsvindt en waar u al uw energie kwijt kunt.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

Stemafspraken Pairages

Collega's, alvorens we overgaan tot de naamstemmingen, vraag ik u de stemafspraken bekend te maken waarbij een lid zich onthoudt bij de stemming in overleg met een afwezig lid.

Chers collègues, avant de procéder aux votes nominatifs, je vous propose d'annoncer les pairages par lesquels un membre s'abstient de voter en accord avec un membre absent.

Zijn er stemafspraken? (Nee)
Y a-t-il des accords de pairage? (Non)

Dan gaan we nu over tot de naamstemmingen.
Nous allons donc maintenant procéder aux votes nominatifs.

21 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 februari 2015 met betrekking tot geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de Belgische paspoorten en reisdocumenten (866/3)

21 Projet de loi modifiant la loi du 10 février 2015 relative aux traitements automatisés de données à caractère personnel nécessaires aux passeports et titres de voyage belges (866/3)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)		
Ja	136	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

22 Wetsontwerp tot invoering van het EU-noodreisdocument zoals bedoeld in de Richtlijn (EU) 2019/997 van de Raad van 18 juni 2019 tot vaststelling van een EU-noodreisdocument en tot intrekking van Besluit 96/409/GBVB (867/3)

22 Projet de loi portant l'implémentation du titre de voyage provisoire de l'Union européenne tel que visé dans la directive (UE) 2019/997 du Conseil du 18 juin 2019 établissant un titre de voyage provisoire de l'Union européenne et abrogeant la décision 96/409/PESC (867/3)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)		
Ja	136	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

23 Voorstel van naturalisatielaw toegekend bij toepassing van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel A) (519/4)

23 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses et modifiant le Code de la nationalité belge (partie A) (519/4)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	115	Oui
Nee	19	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatielaw (deel A) aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie A). Elle sera soumise à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

24 Voorstel van naturalisatielaw toegekend bij toepassing van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (deel B) (519/4)

24 Proposition de loi de naturalisation accordée en application de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge (partie B) (519/4)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	115	Oui
Nee	19	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van naturalisatiewet (deel B) aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi de naturalisation (partie B). Elle sera soumise à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

25 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Naturalisaties van de dossiers die in haar verslag nr. 519/3 op bladzijde 3 zijn opgenomen

25 Proposition de rejet faite par la commission des Naturalisations en ce qui concerne les dossiers repris dans son rapport n° 519/3, à la page 3

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan.

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet.

26 Gegevensbeschermingsautoriteit – Lijst van reserve van deskundigen (923/1-2)

26 Autorité de protection des données – Liste de réserve d'experts (923/1-2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	105	Oui
Nee	11	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg keurt de Kamer de lijst goed. De Gegevensbeschermingsautoriteit zal op de hoogte worden

gebracht.

En conséquence, la Chambre approuve la liste. L'Autorité de protection des données en sera informée.

27 Goedkeuring van de agenda

27 Adoption de l'ordre du jour

We moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Ik heb van de regering de vraag gekregen om de volgende wetsontwerpen aan de agenda van de plenaire vergadering van donderdag 10 juli 2025 toe te voegen:

- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de behandeling van een volgend verzoek om internationale bescherming, nr. 912/1 en

- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, nr. 914/1.

J'ai reçu du gouvernement la demande d'ajout des projets de loi suivants à l'ordre du jour de la séance du jeudi 10 juillet 2025:

- le projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le traitement d'une demande ultérieure de protection internationale, n° 912/1 et

- le projet de loi modifiant la loi du 12 janvier 2007 sur l'accueil des demandeurs d'asile et de certaines autres catégories d'étrangers, n° 914/1.

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (Nee)

Y a-t-il une observation à ce sujet? (Non)

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 9 juli 2025 om 14.15 uur. (*pro memoria*)
La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 9 juillet 2025 à 14 h 15. (*pro memoria*)

De vergadering wordt gesloten om 16.59 uur.

La séance est levée à 16 h 59.

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 56 PLEN 056 bijlage.*

*L'annexe est reprise dans une brochure
séparée, portant le numéro CRIV 56 PLEN 056
annexe.*

**DETAIL VAN DE DETAIL DES VOTES
NAAMSTEMMINGEN Nominatifs**

Naamstemming - Vote nominatif: 1

Ja	136	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Almaci Meyrem, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Deborsu Charlotte, De Croo Alexander, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, Désir Caroline, De Smet François, De Sutter Petra, Dethier Simon, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Dubois Xavier, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhloifi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handchi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Huybrechts Britt, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Lutgen Benoît, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Maouane Rajae, Matagne Julien, Mathei Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Meunier Marie, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ponthier Annick, Prévet Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaudo Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Soete Jeroen, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Thiébaut Éric, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truyman Lieve, Van Belleghem Francesca, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Vereeck Lode, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse, Yzermans Alain

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 2

Ja	136	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Almaci Meyrem, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Deborsu Charlotte, De Croo Alexander, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, Désir Caroline, De Smet François, De Sutter Petra, Dethier Simon, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Dubois Xavier, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhloifi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handchi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Huybrechts Britt, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Lutgen Benoît, Magnette Paul,

Mahdi Sammy, Maouane Rajae, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Meunier Marie, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaudo Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Soete Jeroen, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Thiébaut Éric, Tonnau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truyman Lieve, Van Belleghem Francesca, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Vereeck Lode, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse, Yzermans Alain

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 3

Ja	115	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Almaci Meyrem, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombed Christophe, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Deborsu Charlotte, De Croo Alexander, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, Désir Caroline, De Smet François, De Sutter Petra, Dethier Simon, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhloifi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebour Raoul, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Lutgen Benoît, Magnette Paul, Maouane Rajae, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Meunier Marie, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ribaudo Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Soete Jeroen, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Thiébaut Éric, Tonnau Robin, Tourneur Aurore, Truyman Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse, Yzermans Alain

Nee	19	Non
-----	----	-----

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, Dillen Marijke, Huybrechts Britt, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Belleghem Francesca, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vereeck Lode, Vermeersch Wouter

Onthoudingen	1	Abstentions
--------------	---	-------------

Bouchez Georges-Louis

Naamstemming - Vote nominatif: 4

Ja	115	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Almaci Meyrem, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bomblé Christophe, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Deborsu Charlotte, De Croo Alexander, Dedonder Ludivine, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, Désir Caroline, De Smet François, De Sutter Petra, Dethier Simon, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christophe, Dubois Xavier, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhloifi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Lutgen Benoît, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Maouane Rajae, Matagne Julien, Mathei Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Meunier Marie, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ribaudo Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Soete Jeroen, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Thiébaut Éric, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Tryuman Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annick, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse, Yzermans Alain

Nee	19	Non
-----	----	-----

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, Dillen Marijke, Huybrechts Britt, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Belleghem Francesca, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vereeck Lode, Vermeersch Wouter

Onthoudingen	2	Abstentions
--------------	---	-------------

Bouchez Georges-Louis, Dedecker Jean-Marie

Naamstemming - Vote nominatif: 5

Ja	133	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Almaci Meyrem, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bomblé Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Deborsu Charlotte, De Croo Alexander, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, Désir Caroline, De Smet François, De Sutter Petra, Dethier Simon, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christophe, Dubois Xavier, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhloifi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Huybrechts Britt, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Lutgen Benoît, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Mathei Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Meunier Marie, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters

Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ponthier Annick, Prévet Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaudo Julien, Ronse Axel, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Snepe Dominiek, Soete Jeroen, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Thiébaut Éric, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truyman Lieve, Van Belleghem Francesca, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Vereeck Lode, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse, Yzermans Alain

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 6

Ja	105	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Almaci Meyrem, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bomblé Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Deborsu Charlotte, De Croo Alexander, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, Désir Caroline, De Smet François, De Sutter Petra, Dethier Simon, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Dufrane Anthony, El Yakhloifi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Lutgen Benoît, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Maouane Rajae, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Meunier Marie, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévet Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Soete Jeroen, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Thiébaut Éric, Tourneur Aurore, Truyman Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert, Yzermans Alain

Nee	11	Non
-----	----	-----

Daems Greet, D'Amico Roberto, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Merckx Sofie, Ribaudo Julien, Tonniau Robin, Van den Bosch Annik, Yigit Ayse

Onthoudingen	19	Abstentions
--------------	----	-------------

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, Dillen Marijke, Huybrechts Britt, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Snepe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Belleghem Francesca, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vereeck Lode, Vermeersch Wouter

